8 ДЕК 1983
ОПЛ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 279 (18.756). ● Пайшанба, 1983 йил 8 декабрь ● Баҳоси 3 тийин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

Унинчи чақириқ Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Советининг саккизинчи сессияси 1983 йил 20 декабрда Тошкент шаҳрида чақирилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари
Г. ОРЛОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри.
1983 йил 6 декабрь.

БУГУННИНГ ШИОРИ:

ҒАНИМАТ ДАМЛАРДАН УНУМЛИ ФОЙДАЛАНАЙЛИК!

6000000

Сўз—хўжалик раҳбарларига

ЗАРБДОР СУРЪАТ БИЛАН

КПСС XXVI съезди қарорлари, партия Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг қимматли маслаҳатлари, кўрсатган йўл-йўриқларидан илҳомланган совхоз-техникумимиз меҳнаткашлари она-Ватанга 16.445 тонна «оқ олтин» етказиб бериб, йиллик планни шараф билан бажардилар. Ҳар гектар майдондан 33 центнердан хирмон кўтарилди. Пахтанинг ҳаммаси юқори сортларга қабул қилинди.

Йил пахтачилик учун ғоятда мураккаб келди. Сув танқчиллиги юз берди. Бевақт ёғингарчиликлар бўлди. Вегетация давридаги Қўқон шамоли ўсимликнинг ўсиб, ривожланишини кечиктирди. Қишлоқ хўжалик зараркунандалари кўпайди. Июль ойининг сўнгги кунларидаги ўта юқори ҳарорат ўрта мавсумдаги ҳосил нишоналарининг катта қисмини тўкиб кетди. Бир сўз билан айтганда, пахтакорларимиз ўтган йиллардагидан кўпроқ табиий офатларни бошдан кечирдилар.

Лекин ҳеч ким қийинчиликлар олдида саросимага тушмади, ваҳимага берилмади. Ҳамма бир жон, бир тан бўлиб, партия ташкилоти атрофига ҳар қачонгидан ҳам маҳкамроқ жипслашди. Бутун куч, техника воситалари, ички резервлар табиий офат оқибатларини бартараф этиш, ҳар бир бригада, бўлим, қолаверса, хўжалигимиз бўйича «оқ олтин»дан юқори ҳосил етиштиришга сафарбар этилди. Юксак социалистик мажбуриятимизни қоплайдиган даражада мўл ҳосил етиштириш учун кураш жараёнида Фарғона область партия комитети ва халқ депутатлари область Совети ижроия комитетининг амалий ёрдамларини ҳар қадамда сезиб турдик. Район партия ва совет ташкилотлари ҳам барча хўжаликлар қатори совхозимизга катта ёрдам берганликларини мамнунлик билан таъкидлаб ўтамиз.

Бу йилнинг ўзига хос хусусиятларидан яна бири шу бўлдики, хўжалигимизда бригада пудратини кенг кўламда жорий этишга алоҳида эътибор берилди. Меҳнат интизоми ҳар қачонгидан ҳам мустаҳкамланди. Дала меҳнатчиларида ҳосил тақдири учун масъулият кучайтирилди. Ҳар бир киши, у қайси участкада меҳнат қилмасин, ўзини пахтакор деб билди. Қийин ва мураккаб шароитдаги вазифаларни муваффақиятли адо этишга ўзининг шахсий ҳиссасини қўшди, ҳамон қўшмоқда. Тажриба кўрсатдики, барча баравар ҳаракат қилса, нишонга олинган «оқ олтин» маррасини забт этиш мумкин ва забт этиш лозим. Шу ўринда айрим мисоллар келтирамиз.

Ғ. Охунов ва Т. Аминжоновлар бошқарувчилик қилаётган бўлимларнинг пахтакорлари тупроқ унумдорлиги паст бўлган майдонларнинг ҳар гектаридан 38 центнердан хирмон кўтардилар. Ҳозир эса 40 центнерлик маррага етиш учун йиғим-теримни зарбдор суръат билан давом эттирмоқдалар. Усмон Юсупов, «Қўриқ», «Победа», «Октябрь 40 йиллиги» бўлимлари пахтакорларининг жасоратларига ҳам таҳсинлар айтамиз. Шуниси ҳам қувончлики, барча бўлимларнинг пахтакорлари 40 центнерлик ҳосил учун курашни дақиқалар сайин авж олдирмоқдалар. Далалардаги ҳосил бу маррадан ҳам ўзиб кетиш мумкинлигидан далолат бераётир.

«БЕШАРИҚ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ 16.445 ТОННА ПАХТА ТОПШИРДИ. ЯНА 555 ТОННА ПАХТА УЧУН КУРАШ ҚИЗИТИЛМОҚДА. ЯЛПИ ҲОСИЛ 17.000 ТОННАГА ЕТКАЗИЛАДИ.

Шу кунгача пахтачилик бригадаларидан 46 таси планларини бажариб, социалистик мажбуриятлари ҳисобига пахта топшираётир. Қ. Ҳушвоқова, О. Жумаев, А. Тожиев, И. Исмоилов, И. Тўйчиев, А. Раҳмонов, М. Омонов сингари миришкор пахтакорлар етакчилик қилаётган бригадаларда ҳосилдорлик гектар ҳисобига 42 центнердан ошиб кетди. Кун тартибида бир муҳим вазифа турибди. У ҳам бўлса, республикамизнинг 6 миллион тонналик «оқ олтин» бунтига тезроқ ғалаба байроғи қадашдир. Шуни ҳисобга олган бригадаларнинг аъзолари терим суръатига суръат қўшмоқдалар. Ғ. Мавлонов, Ю. Абдуқодиров, Ш. Раҳтонова, С. Комиловалар бошчилик қилаётган бригадаларнинг аъзолари социалистик мусобақада пешқадамлик қилишяпти.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, пахта йиғим-терими ҳамон зўр ғайрат билан давом эттирилмоқда. Планларини бажарган бригадалар ҳам, йиллик маррага етиш арафасида турган коллективлар ҳам республикамизнинг 6 миллион тонналик хирмонига янада кўпроқ ҳисса қўшишни шарафли бурч деб билиб, ғайрат отига қамчи босмоқдалар. Ҳар чаноқ пахта ҳисобда. Унинг сўнгги грамммларигача сира нобуд қилмасдан тезроқ саранжом-саришталаб олиш ҳамма ва ҳар бир кишининг виждоний иши, пахтакорлик бурчига айланди.

Бу йилги шароитда кўпмингкилограммчилик ҳаракатининг авж олдирилиши катта аҳамиятга эга бўлди. Барча теримчиларимиз хўжалигимизнинг ғалабасига ўзларининг улушларини қўшдилар. Н. Холмирзаева, О. Сайфутдинова, Н. Қурбонова, С. Эргашева, Ҳ. Усмонова, М. Одилова, М. Акбарова каби юзлаб чевар теримчиларимизнинг ҳар бири бир ярим-икки мавсум нормасини бажарганликларини қувонч билан таъкидлаб ўтамиз. Улар шу кунларда ҳам кўпмингкишилик теримчилар отрядига моҳирлик билан бошчилик қилмоқдалар. Пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан ўтказишда совхоз-техникумимиз территориясидаги техникум, мактабларнинг коллективлари, район корхона ва ташкилотларининг ишчи-хизматчилари, уларнинг оила аъзолари катта ёрдам берганликларини ҳам алоҳида тилга олиб ўтамиз.

Кези келганда шуни ҳам айтиб ўтмоқчимизки, хўжалигимиз давлатга дон, сабзавот, полиз маҳсулотлари, мева етказиб бериш планларини барча турлари, миқдор ва сифат кўрсаткичлари бўйича ортиғи билан адо этди. Чорва маҳсулотлари топшириш планлари яқин кунларда муваффақиятли бажарилади.

Пахтакорларимиз дастлабки довондан ошдилар. Лекин олдимизда яна бир довон турибди. У ҳам бўлса, юқорида айтиб ўтганимиздек, республикамизнинг 6 миллион тонналик «оқ олтин» хирмонига ғалаба байроғи ўрнатишдир. Ҳалол меҳнатимиз, умумий сафарбарлик билан бу мақсадимизга ҳам сўзсиз эришамиз.

Бироқ об-ҳаво ўзгариб турибди. Бундай вазиятда партия ташкилотлари атрофига янада маҳкамроқ жипслашмоғимиз, теримда коммунистларнинг авангардлик ролини таъминламоғимиз лозим. Биз, хўжалигимизда коммунистлар, комсомоллар, маҳаллий Советларнинг депутатлари, активлардан иборат зарбдор отрядлар туздик. Уларнинг ҳар бирига, умуман эса барча теримчи-механизаторларга кунлик конкрет нормалар белгиладик. Йиғим-терим конвейер усулида шахдам олиб борилаётир. Дала меҳнатчиларининг унумли ишлашлари учун барча шароитларни яратиб бердик.

Шиоримиз, амалий ишимиз битта — терим суръатини сира сусайтирмасдан кучайтирамиз. Она-Ватанга яна 555 тонна пахта етказиб бериб, ялпи кўрсаткични 17.000 тоннага етказамиз.

И. МЕЛИЕВ,
Киров районидаги Октябрь Революцияси орденли «Бешариқ» совхоз-техникуми директори.

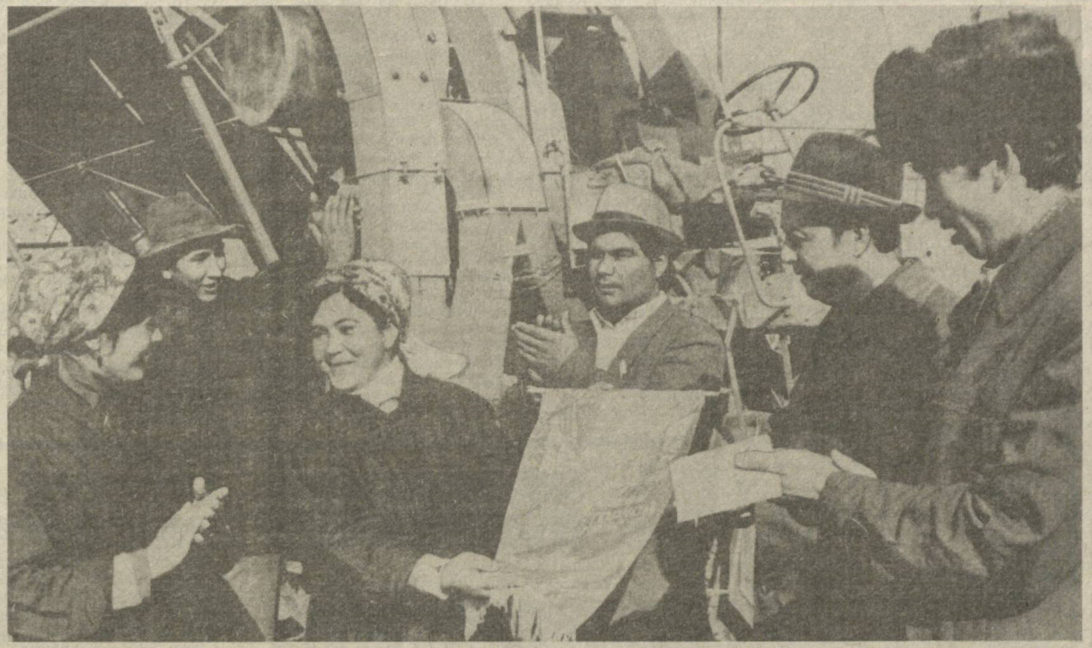

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ. Янгибозор районидаги «Ленинизм» колхози пахтакорлари 1097 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 46 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтардилар. Ўзаро мусобақалашиб ишлаётган механизаторлар ҳосилнинг асосий қисмини механизмлар ёрдамида йиғиштириб олдилар. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ғолибларни ўз вақтида моддий ва маънавий рағбатлантираётир. Суратда: илғор механизатор Шарифа Ёдгоровага (чапдан учинчи) кўчма вимпель топширилаётир.

Н. Муҳаммаджонов фотоси.

✦ ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР! ЯНА БИР ҒАЙРАТ ВА ШИЖОАТ КЎРСАТСАК, 6 МИЛЛИОН ТОННАЛИК «ОҚ ОЛТИН» МАРРАСИНИ СЎЗСИЗ ЭГАЛЛАЙМИЗ. ҒАНИМАТ ФУРСАТНИНГ ҚАДРИГА ЕТИБ, ТЕРИМ СУРЪАТИНИ КУЧАЙТИРИНГ!

✦ КОММУНИСТЛАР, КОМСОМОЛЛАР, МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРНИНГ ДЕПУТАТЛАРИ! КУНЛИК ТЕРИМ ГРАФИКЛАРИНИ ТЎЛА ВА ОРТИҒИ БИЛАН БАЖАРИШДА ИБРАТ КЎРСАТИНГ!

✦ СТУДЕНТЛАР ВА ЎҚУВЧИЛАР! СИЗЛАРНИНГ ҲОСИЛНИ СЎНГГИ ГРАММЛАРИГАЧА ЙИҒИБ-ТЕРИБ ОЛИШДА КЎРСАТАЁТГАН ЖАСОРАТИНГИЗГА ТАҲСИНЛАР БЎЛСИН! ХАЛҚИМИЗ ИШОНЧИГА ҲАМИША СОДИҚ БЎЛИНГ!

✦ АЗАМАТ ҲАШАРЧИЛАР! ҲОСИЛ ТАҚДИРИ ҲАЛ ҚИЛИНАЁТГАН ШУ КУНЛАРДА ПАХТАКОРЛАРГА ЁРДАМНИ ЯНАДА КУЧАЙТИРИНГ! БУГУН ҲАММАНИНГ ЎРНИ ПАХТАЗОРДА! ҲЕЧ КИМ ТЕРИМДАН ЧЕТДА ТУРМАСИН! ЎЗБЕКИСТОНИМИЗНИНГ 6 МИЛЛИОН ТОННАЛИК «ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА ҲАММА ЎЗИНИНГ МУНОСИБ УЛУШИНИ ҚЎШСИН!

Республика матбуот маркази хабар қилади

● 7 ДЕКАБРЬ ЭРТАЛАБИГА ҚАДАР РЕСПУБЛИКА ХИРМОНИГА 5730424 ТОННА, ШУ ЖУМЛАДАН 558908 ТОННА ҚИММАТБАҲО ИНГИЧКА ТОЛАЛИ ПАХТА ТОПШИРИЛДИ. КУНЛИК ЎСИШ 14729 ТОННАНИ ТАШКИЛ ЭТДИ. МАВСУМ БОШИДАН БЕРИ АГРЕГАТЛАР БУНКЕРИДАН 2029929 ТОННА ДУРДОНА БЎШАТИЛДИ.

МАЖБУРИЯТ БАЖАРИЛДИ

● САМАРҚАНД области меҳнаткашларидан ғалаба рапорти олинди. Улар она-Ватан хазинасига 500 минг тонна «оқ олтин» топширдилар. Самарқандликларнинг янги марраси ялпи хирмонни 512500 тоннага етказишдан иборатдир.

● ХЎЖАЙЛИ райони заршунослари қабул пунктларига 47300 тонна «оқ олтин» топшириб, социалистик мажбуриятларини адо этдилар. Ҳосилдорлик 36 центнерни ташкил этди. 27 минг тонна хом ашё агрегатлар ёрдамида саранжом-саришталанди. Ялпи ҳосилнинг 70 проценти юқори сортларга қабул қилинди.

Ленин номли, Энгельс номли, «Коммунизм» колхозлари ва «Тошкент» совхозининг азаматлари ҳар гектар ердан 40—55 центнердан пахта йиғиштириб олишга муваффақ бўлдилар. Бу хўжаликларда айни кунларда оширилган социалистик мажбурият ҳисобига хом ашё тайёрланмоқда.

ХЎЖАЛИКЛАР РАПОРТИ

● ВОБКЕНТ районидаги «Зарафшон», Охунбобоев номли ва Калинин номли колхозларда йиллик план бажарилди. Давлатга тегишли равишда 5630, 4450 ва 4325 тонна «оқ олтин» сотилди.

● УЙЧИ районидаги Ленин номли колхоз пахтакорлари социалистик мажбурият ҳисобига «оқ олтин» топширишни бошлаб юбордилар. Қабул пунктларига 3964 тонна пахта топширилди. Миришкорлар планга қўшимча яна 100 тонна дурдона топшириш учун теримни қизғин давом эттиришмоқда.

● МАРҲАМАТ районидаги Куйбишев номли, Ленин районидаги «Социализм» колхозлари ҳам зафар маррасини эгалладилар. Бу хўжаликлар тегишли равишда 5920 ва 6900 тонна хом ашё тайёрлашди.

ҲАММАМИЗ ПАХТАКОРМИЗ

● НАМАНГАН шаҳрининг кўплаб меҳнаткашлари ана шундай шиор остида далаларда ишламоқдалар. Ҳашарчилар ҳозирга қадар 31 минг тонна «оқ олтин» теришди. Шаҳардаги ўрта махсус ўқув юртлари ўқувчи ва студентлари айниқса юқори кўрсаткичга эришдилар. Уларнинг уйган хирмони 15500 тоннага етди.

БРИГАДА МУВАФФАҚИЯТИ

● ЧИНОЗ районидаги Киров номли колхознинг икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофоти лауреати Турсуной Охунова номли бригадаси ўзининг машҳур раҳбари номини шараф билан оқлади. Бригада азаматлари 84 гектар ерининг ҳар гектаридан 56 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олдилар. Ҳосилдорликни 60 центнерга етказиш учун курашаётган заршунослар кунига қабул пунктларига 2—3 тоннадан пахта топширишмоқда.

„Оқ олтин" хирмонига

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 7 декабрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

ХОРАЗМ	0,07	108,12	0,05	62,21
ҚҚАССР	0,10	107,75	0,14	74,63
ТОШКЕНТ	0,03	104,06	—	87,75
САМАРҚАНД	0,32	101,50	0,23	57,72
БУХОРО	0,32	100,68	—	8,43
ҚАШҚАДАРЁ	0,24	100,24	0,33	74,78
Навоий	0,35	98,41	0,21	37,95
Сурхондарё	0,72	97,83	0,17	47,70
Фарғона	0,42	94,28	—	14,73
Наманган	0,18	90,75	0,01	50,58
Андижон	0,15	90,07	0,01	25,56
Жиззах	0,10	83,58	—	61,27
Сирдарё	0,10	83,44	—	60,56
Республика бўйича:	0,24	96,63	0,09	51,46
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
НАВОИЙ	0,03	151,59	0,06	100,66
СУРХОНДАРЁ	1,08	142,78	0,36	85,59
ҚАШҚАДАРЁ	0,41	127,64	0,39	87,93
БУХОРО	0,44	114,77	—	—
Наманган	0,42	90,60	—	—
Республика бўйича:	0,79	136,32	0,34	81,30

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганлиги учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилдилар:

Қашқадарё области — область партия комитетининг секретари Р. Ғ. Ғойибов, область ижроия комитетининг раиси Т. Сахатов, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи З. Асроров, облгоскомсельхозтехника раиси М. Ш. Муҳаммадиев, область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи М. Рўзиев, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи область комитетининг раиси Р. Эшонқулов, область комсомол комитетининг секретари А. Аҳмедов;

Пайариқ райони — район партия комитетининг секретари Х. Сайдиев, район ижроия комитетининг раиси О. Нафасова, район агросаноат бирлашмасининг раиси А. Ғаффоров, райсельхозтехника бошқарувчиси Х. Маҳмудов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи О. Ҳусанов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси И. Умиров, район комсомол комитетининг секретари Т. Норқулов.

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

ҚЎШКЎПИР райони меҳнаткашлари давлатга 60400 тонна хом ашё топшириб, социалистик мажбуриятларини бажардилар. Ҳар гектар ердан 42,4 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олинди. Ҳосилдорликни 43,5 центнерга етказган Калинин номли, Ленин номли, «Ленинград», «Иттифоқ» колхозларининг миришкорлари муваффақиятга муносиб ҳисса қўшдилар.

ПАЙАРИҚ райони деҳқонлари йиллик планни бажардилар. Она-Ватан омборларига 67800 тоннадан зиёд «оқ олтин» жўнатилди. Районда 12 хўжалик социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширмоқда.

Район заршунослари ялпи пахта хирмонини 70 минг тоннага етказиш мажбуриятини олдилар.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● ТБИЛИСИ

Грузия пойтахтида иш бошлаган социалистик мамлакатлар ёш файласуф олимларининг IV халқаро семинарига «Ҳозирги дунёда ғоялар кураши ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш проблемалари» мавзу қилиб олинган. Семинар программасида олимларнинг докладлари, партия ва комсомол раҳбарларининг нутқлари, давра ва учрашувлари бор. Семинар қатнашчилари тинчлик учун кураш, ёшларнинг социалистик турмуш тарзини такомиллаштириш, идеология кураши кескинлашган шароитларда уларнинг актив граждандик позициясини шакллантириш проблемаларини муҳокама қиладилар.

● ТАЛЛИН

Бу ерда очилган Бутуниттифоқ илмий-амалий конференциясининг қатнашчилари партия XXVI съезди ҳамда КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленумининг қарорлари асосида халқ маданият университетлари ишини такомиллаштириш масалаларини муҳокама қилмоқдалар. СССР маданият министрининг ўринбосари, халқ университетлари марказий кенгаши раисининг ўринбосари Т. В. Голубьцова докладида, нотиқларнинг сўзларида ёшларни тарбиялашда ана шу ўқув марказларининг роли алоҳида таъкидлаб ўтилди. Ёшлар университет тингловчиларининг учдан бир қисмидан кўпроғини ташкил этади.

● ЛЕНИНГРАД

35 йиллигини нишонлаган Ленинград ёш геологлар клуби очилган кунга унинг турли йиллардаги аъзолари йиғилдилар. А. А. Жданов номидаги пионерлар саройи ҳузуридаги клубни Ленинград университетининг муаллимлари ташкил этгандилар. Ернинг ёш тадқиқотчилари ташкил этган экспедицияларнинг маршрутлари Карелия, Кола ярим ороли, Болтиқбўйи ва Белоруссиядан, Урал ва Ўрта Осиёдан ўтди. Янги аъзолар эса изланишларни Ленинград областида бошлайдилар. Йиғилган материаллар олимларнинг раҳбарлигида ишлаб чиқилади ва мактаблардаги кўргазмали қўлланма ва коллекциялар учун фойдаланилади. Бу ерда музей ташкил этилди. Унинг экспонатларини ёшлар тайёрлайдилар. Клуб кўп ёшларга ҳунар йўлини очиб берди, унга аъзо бўлганларнинг кўпи кончилик институти билан Ленинград университети геология факультетининг студентлари бўлмоқдалар.

(ТАСС).

КУНИГА ИККИ ЯРИМ НОРМА

● «Туямуюнгидрострой» қурилиш бошқармасига қарашли 1-механизациялашган кўчма колоннанинг К. Матмуродов етакчилигидаги звено кунига икки ярим норма иш бажармоқда. Улар Туямўйин гидроузелининг Қўшбулоқ сув омборини тўлдириш учун мўлжалланган канал қазиш ишларида қатнашишмоқда.

Бу объектда экскаваторчилар, бульдозерчилар зўр ғайрат билан меҳнат қилишмоқда. Каналнинг энг муҳим участкаси муддатдан илгари қазиб бўлинди. Механизаторлар объектни белгиланган муддатдан ярим йил илгари топширишга сўз беришган.

Ана шу каналнинг ишга туширилиши билан Қорақумда жойлашган Қўшбулоқ пастлиги икки қардош республика — Ўзбекистон ва Туркманистон шимолий районларининг янги ерларини суғориш учун 1,5 миллиард кубометрдан кўпроқ сув қабул қилади.

ВАРШАВА ШАРТНОМАСИДА ҚАТНАШУВЧИ ДАВЛАТЛАР МУДОФАА МИНИСТРЛАРИ КОМИТЕТИ МАЖЛИСИНИНГ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

1983 йил 5 декабрдан 7 декабргача Софияда Болгария Халқ Республикасининг халқ мудофаа министри армия генерали Добри Журов раислигида Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар мудофаа министрлари комитетининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлис ишида Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг мудофаа министрлари, Бирлашган Қуролли Кучлар Бош қўмондони ва Бирлашган Қуролли Кучлар штаби бошлиғи иштирок этди.

Мудофаа министрлари комитети Европада вужудга келган вазиятни назарда тутиб, 1983 йил 5 январда қабул қилинган Прага Сиёсий Декларацияси ҳамда етти социалистик давлат раҳбар партия ва давлат арбобларининг 1983 йил 28 июнда қабул қилган Қўшма баёноти руҳида Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар бирлашган қуролли кучларининг амалий фаолияти масалаларини кўриб чиқиб, тегишли қарор қабул қилди.

Мажлис амалий вазиятда, дўстлик ва ҳамжиҳатлик руҳида ўтди.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ А. С. ПУШКИН НОМИДАГИ ТИЛ ВА АДАБИЁТ ИНСТИТУТИНИ «ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Филология фанини ривожлантириш ва илмий кадрлар тайёрлаш соҳасидаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг **А. С. Пушкин номидаги тил ва адабиёт институти «Ҳурмат Белгиси»** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ю. АНДРОПОВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль.
1983 йил 7 декабрь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми физика-математика фанларини ривожлантириш ва юқори малакали илмий кадрлар тайёрлашдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директорининг ўринбосари физика-математика фанлари доктори, профессор Борис Анисимович **Бондаренкога «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада фанни ривожлантиришдаги хизматлари, юқори малакали илмий кадрлар тайёрлаганлиги учун В. И. Ленин номли Тошкент давлат университети ҳузуридаги малака ошириш институти кафедрасининг мудири, фалсафа фанлари доктори, профессор Матбуа Амирсаидовна **Аҳмедовага «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали меҳнат қилганлиги, жамоат ҳаётида актив иштирок этганлиги учун СССР Госстандарти Ўзбекистон республика бошқармаси бошлиғининг ўринбосари ўртоқ Валий Муҳамедович **Муҳамедовни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганлиги, жамоат ҳаётида актив иштирок этганлиги учун «Узбекгидроэнергострой» трестига қарашли Ново-Ангренск ГРЭСи қурилиш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Ирина Алексеевна **Шигельчевани** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

МАСЪУЛИЯТ УНУТИЛМАСИН

Косонсой ва Уйчи районларининг коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди, Ўзбекистон Компартияси XX съезди ва партия Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларини дадиллик билан ҳаётга татбиқ эта бориб, халқ хўжалигининг барча соҳаларида муайян ютуқларни қўлга киритмоқда.

Ҳар иккала район коммунистлари КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорларига жавобан 1985 йилга бориб 10 минг тонна гўшт етиштириш юзасидан муҳим ташаббус билан чиқишган. Уларнинг бу ватанпарварлик ҳаракати Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IX пленумида қизғин қўллаб-қувватланган эди. Халқимизнинг чорва маҳсулотларига бўлган талаб ва эҳтиёжларини қондириш, СССР Озиқ-овқат программасининг муваффақиятли бажарилишига муҳим ҳисса қўшиш руҳи билан суғорилган бу қимматли ташаббуслар қандай амалга ошириляпти? Чорвачиликка партиявий раҳбарлик қилишда қандай ютуқларга эришилди? Бу ишда қандай камчиликлар содир бўлмоқда? Биз икки район партия конференциясида иштирок этиб, ана шу саволларга жавоб изладик.

Косонсой районида шу йилнинг ўн ойида 1982 йилнинг шу даврига нисбатан гўшт ишлаб чиқариш 15,4 процент, сут 11, тухум 9,3 процент ўсди. Бу соҳадаги йиллик планлар муваффақиятли адо этилди. Келгуси йилларда чорвачиликни янада илдам қадам билан ривожлантира бориш кўзда тутилган. Бунга янги ташкил этилган «Тожикистон», «Ўзбекистон», «Комсомол» совхозларининг чорвадорлари катта улуш қўшишлари керак. Районда корхона, ташкилот ва далачилик бригадаларида ёрдамчи хўжаликлар ташкил этишга катта эътибор беріляпти. Матлубот жамиятига қарашли бўрдоқичилик базасида бу йил 1076 тонна гўшт тайёрланди. Бу ерда 424 бош қорамол парвариш қилиниб, уларнинг ҳар бири кунига ўртача 700 граммдан семиряпти. 38 та корхона, ташкилот ва муассасада, 71 та далачилик бригадаси шийпонида ёрдамчи хўжалик ташкил этилган. «Дўстлик» совхозининг бригада бошлиғи, СССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдусаттор Шарипов бошлиқ бригадада бу ишга катта аҳамият берилмоқда. Райондаги 85 процент хонадонда чорва моллари боқилмоқда.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан коммунистлар эришилган ютуқларга танқидий баҳо бериб, кўпроқ амалга оширилиши лозим бўлган ишларга тўхталишди.

— Совхозимизда — деди «Тожикистон» совхозининг директори Аҳмаджон Мамашарипов, — 84 коммунист чорвачиликни ривожлантириш йўлидаги меҳнатда авангард. Бир йил ичида сигирлар ва совлиқларни 2200 бошга кўпайтирдик. Қўзи ва улоқ олиш планлари икки йилдан бери 12—14 процент ошириб бажариляпти. 503 тонна гўшт етиштириб, бу борадаги йиллик планимизни адо этдик. Гўшт топшириш 26 процент ўсди. Тошбой Мирзабеков, Суютбей Анорбоев, Шерқўзи Машоев, Носир Собиров каби коммунистлар чорва зотини яхшилаш вазифасини амалга оширишда, партиямизнинг қарор ва кўрсатмаларини чорвадорларга етказишда катта ташкилотчилик ишларини олиб боришмоқда. Бироқ, давлатга сотилаётган қўй ва эчкиларнинг ўртача семизлиги, гўштнинг сифати, ҳар гектар ердан олинаётган озуқа бирлиги, таннархни арзонлаштириш бўйича ишларимиз шу кун талабларига ҳам жавоб бермайди.

«Дўстлик» совхозининг директори А. Болтихўжаев ўз сўзида бузоқлар комплексидаги ишларни яхшилаш лозимлиги ҳақида гапирди. Қорамоллар кунлик 600 грамм ўрнига 380 граммдан семираётгани, бу ишдаги камчиликларни тугатиш зарурлигини таъкидлади.

Район агросаноат бирлашмаси Советининг раиси А. Абдуллаев айрим хўжаликларда молларнинг зотини яхшилаш, пода структурасини нормаллаштириш, уларни наслли ёш моллар билан тўлдириб бориш, норма ва рацион асосида озиқлантиришда камчиликлар борлигини айтиб, жумладан шундай деди:

— «Ленин йўли», «Коммуна» колхозларида ғунажинларни сигирлар группасига ўтказишга эътибор берилмаяпти. Худойбердиев номли совхозда чорвачиликка олий маълумотли мутахассислар бошчилик қилади. Аммо бу совхозда янги туққан сигирларни уч марта соғиш ташкил этилмаган, айрим сигирлар 4—5 ойлаб қисир қоляпти. Шу туфайли молларнинг бош сонини ўстириш ва маҳсулдорлигини ошириш бўйича қилинаётган ишлар талабга жавоб бермайди. «Дўстлик» совхози ва хўжаликлараро бўрдоқичилик базасида ташкил этилган чорва комплексларининг ем-хашак базасини мустаҳкамлаш чоралари кўрилмаяпти.

Уйчи районида ўтган йили гўшт етиштиришни 1,5 баробар, сутни — 1,4, тухумни — 1,7 баробарга кўпайтириш юзасидан белгиланган тадбирлар бажарилмади. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш бўйича бу йил эришилган кўрсаткичлар ҳам коммунистларни ташвишга солаётир. Ўн ойда йиллик гўшт ишлаб чиқариш плани 67,4, сут — 81, тухум—153 процент адо этилди. Район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ А. Эгамбердиевнинг докладида таъкидлаб ўтилишича, бир қатор хўжаликларда, жумладан Жданов номли, Тельман номли колхозларда гўшт, «Ленинчи йўл», «Комсомол» колхозларида ва «Қизил равот» совхозида сут ишлаб чиқариш ва давлатга топшириш бўйича белгиланган уч йиллик планларнинг бажарилиши хавф остида турибди. Ёрдамчи хўжаликларни ривожлантиришга эътибор берилмаяпти. Докладчи пахтачилик ва чорвачиликни юксалтириш бўйича тузилган бир қатор тадбирлар амалга оширилмай қолиб кетганлигини ҳам тан олиб, бу борада хато ва камчиликларга йўл қўйган хўжаликларнинг партия ташкилотларини қаттиқ танқид қилди.

Доклад юзасидан бўлган музокараларда сўзга чиққан «Ленинчи йўл» колхозининг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Шарофат Дадабоева тадбирда белгиланган ҳажмда сут ишлаб чиқариш учун хўжаликда резерв ва имкониятлар борлиги ҳақида гапирди. Кейинги йилларда сут етиштиришга ихтисослаштирилган бу колхозда чорва маҳсулотлари тайёрлаш планлари бажарилмаяпти. Маҳсулот таннархи қимматлашяпти. Бу чорвачилик цех, партия ташкилоти сигирларни зооветеринария қоидалари асосида парвариш қилиш, соғувчилар, молбоқарлар ва фермада меҳнат қилаётган барча коммунистлар ўртасида меҳнат, ишлаб чиқариш ва партиявий интизомни бўшаштириб юборганлиги билан изоҳланади.

Жданов номли колхозда ёш ғунажинларни парвариш қилиш комплекси бор. Хўжалик райондаги барча колхоз ва совхозларга наслли ғунажинлар етказиб бериши керак. Бироқ бу вазифа уддаланмаяпти. Ўтган йилгидек, бу йил ҳам чорва маҳсулдорлигини ўстириш планлари адо этилмаётир. Қорамолларнинг ўртача кунлик семириши 266 граммни ташкил этяпти.

Ҳисобот докладида Тельман номли колхоз правлениесининг раиси Т. Отахонов танқид қилинди. Район партия комитети унга катта ишонч билдириб, правление раислигига тасдиқлаган эди. Аммо беш-олти йилдан бери колхоз муттасил пахта тайёрлаш планини уддалай олмаяпти. Колхозда чорвачиликни кенг кўламда ривожлантириш учун барча шароит бор. Наслли бузоқларни парвариш қилиш комплекси қурилди. Шунга қарамасдан чорвачилик соҳасидаги қолоқликдан чиқилмаяпти. Ўтган йилгидек бу йил ҳам чорвачилик соҳасидаги планлар ўлда-жўлда қолиб кетяпти. Колхозда чорва молларини кунлик ўртача семиртириш 240 граммни ташкил этади. Партия комитетининг секретари Муҳаммаджон Тўраевнинг сўзларини делегатлар диққат билан тинглашди. У ўз сўзида партиявий-ташкилий ишларга ҳам тўхталди.

— Ўтган конференциядан бери район партия комитети колхоз партия ташкилотига 265 та қарор юборди ва ишлаб чиқишга тавсия қилди, — деди у. — Битта қарорнинг бажарилишини назорат қилишга улгурмасимиздан бошқа қарор ва тадбирлар юборилади. Айрим ҳолларда партия комитетининг фаолиятига оид бўлмаган қарорлар ҳам жўнатилаверди. Гоҳида бир ойда иккита тадбир белгилаган пайтларимиз ҳам бўлди. Тўғри, кейинги ойларда қарорлар юбориш сал камайди. Райкомнинг бўлим мудирлари, инструкторлари бошланғич партия ташкилотларига кам боришади. Жойларда партиявий ишларни ташкил этишга амалий ёрдам беришмаяпти. Шунинг учун кўпинча партком секретарлари партиявий ишдан кўра кўпроқ хўжалик ишларига ўралашиб қолишяпти.

Қолоқликнинг сабаблари шугинамикан? Коммунист Тўраевнинг сўзларини тинглаганимда, у колхоз партия ташкилотининг жанговарлигини, коммунистларнинг авангардлигини оширишга раҳбарлик қилишда нўноқлик кўрсатаётганини хаспўшлаш учун ҳамма айбни бошқаларга тўнкаб қўя қолишга ҳаракат қилгандай туюлди.

Агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси С. Жўраев конференцияда сўзлаган нутқида чорвачиликдаги ютуқ ва нуқсонларни таҳлил қилиб бермади, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IX пленумида маъқулланган тадбирларни тўла-тўкис амалга ошириш учун чорвадорлар, район коммунистлари бажаришлари лозим бўлган ишлар тўғрисида бирор оғиз ҳам фикр билдиргани йўқ.

Уйчи районида чорвачиликдаги қолоқликдан чиқиш, белгиланган тадбирларнинг бажарилишини таъминлашга кўпроқ эътибор бериш керак. Чорвадорлар ишини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IX пленумида илгари сурилган йўл-йўриқлар, кўрсатмалар асосида ташкил этиш — чорвачиликни етук, тажрибали мутахассислар билан мустаҳкамлаш, бошланғич партия ташкилотларига раҳбарликни кучайтириш, етарли озуқа ҳозирлаш учун оралиқ, аралаш ва такрорий экинлардан олинаётган ҳосилни ошириш зарур. Чорвадор коммунистларнинг масъулиятини ошириш, меҳнат, ишлаб чиқариш ва партия интизомини мустаҳкамлаш лозим. Партия конференциялари қабул қилган қарорларда шу каби вазифалар ўз ифодасини топди. Энди гап белгиланган режаларни амалга оширишда, бутун кучни, ресурсларни беш йиллик планни бажаришга тўла сафарбар этишда қолди.

А. НИЁЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

ҚУВВАТЛАР ОШМОҚДА

● «Узстройиндустрия» бирлашмасининг Бухоро темир-бетон буюмлар заводида маҳсулот ишлаб чиқариш икки баравар кўпайтирилди. Иш жараёнлари тўхтатилмаган ҳолда цехлар ва ишлаб чиқариш участкалари реконструкция қилинди. Корхона маҳсулотлари Бухоро, Жиззах, Хоразм, Самарқанд областлари ва Қорақалпоғистоннинг қурилиш майдонларида, мактабгача болалар муассасалари объектларида кўплаб ишлатилади.

Келгусида қолиплаш цехи ва гелиополигон қуриш ишлари бошлаб юборилади. Бу объектлар беш йилликнинг охирида ишга туширилади.

ПЕШҚАДАМЛАР САФИДА

● Бухоро пиллакашлик фабрикасининг ишчилари ўртасида кўп станокчилик ҳаракати кун сайин кенгаймоқда. Улар ўз зиммаларидаги план ва мажбуриятларни шараф билан бажаришяпти. Шахсий беш йиллик планни бажарган пиллакашлар орасида Х. Муҳаммедова, Р. Бақоева, М. Раупова сингари зарбдорлар бор.

Зафар маррасини эгаллаган ишчиларнинг ҳар бири тиғиз график асосида ишлаб, нормадагига қараганда икки баравар кўп станокка хизмат қилмоқда. Бу эса смена топшириқларини 1,5—2 баравар ошириб адо этишларига имкон бераётир. Улар ҳозир 1988 йил ҳисобига маҳсулот топширмоқдалар.

ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШИ — ЗАРБДОР ҚУРИЛИШ

ҚИЗЛАР БРИГАДАСИНИНГ ҒАЙРАТИ

Республика Қишлоқ қурилиши министрлиги 24-қурилиш трестига қарашли 81-қишлоқ механизациялашган кўчма колоннасидан Б. Эргашева бошлиқ бригада пардозлаш ишлари учун қабул қилиш комиссиясининг «аъло» баҳосига ва буюртмачининг 18 та гулдастасига сазовор бўлди. Бу коллектив қўш ғалабага эришди: Куйганёр посёлкасида (Андижон области) 119-қишлоқ ҳунар-техника билим юртининг янги корпусларини пардозлаш ишларини туғаллаш билан бирга шу йил учун қабул қилган ўз социалистик мажбуриятини бажарди.

Мактабни тамомлаб чиққанидан кейин Б. Эргашева қурилишга йўл олди. Унинг таниш-билишлари: «Бундай касбнинг сенга нима кераги бор. Бу —хотин-қизлар иши эмас» деб унга маслаҳат беришганди. Лекин у ўз қарорида қатъий турди. Механизациялашган колоннанинг пардозлаш бригадасига шогирд бўлиб ишга кирди. Бу ерда бўёқчилик ва сувоқчилик ишининг сирларини зўр ғайрат билан эгаллаб олди. Шундан кейин эса Б. Эргашева ҳам қишлоқдаги дугоналари М. Қаҳҳорова. Л. Бўронова, Ф. Юрсиноваларни ишга олиб келди. Механизациялашган колоннанинг раҳбарлари қизларнинг истакларини бажо келтирдилар. Шу тариқа трест тарихида биринчи марта пардозловчиларнинг қизлар бригадаси ташкил этилди.

Коллективнинг ўн саккиз аъзоси белгиланган планларни доимо ошириб бажармоқда. Бригада шу ишларни юқори сифатли қилиб адо этмоқда.

К. НИЗОМОВ,
ЎзТАГ мухбири.

ХУШХАБАРЛАР

● ҚИШЛОҚ АҲОЛИСИ МАМНУН

Ромитан районидаги «Ромитан» совхозининг учинчи, тўртинчи ва бешинчи бўлимларидаги хонадонлар табиий газ билан таъминланди.

Қишлоқ аҳолиси янги газ трассасини муддатидан бир ой илгари ўтказган «Узбекгазификация» тресты ишчиларига самимий миннатдорчилик изҳор қилди.

● ИЗДОШЛАРИ КЎПАЙМОҚДА

Крестьянская посёлкасидаги 83-автобаза шофёри Тўхтақул Омонов бошқарган ЗИЛ-555 автомашинаси спидометрида «600000» рақами пайдо бўлди. Илғор ҳайдовчи шунча масофани капитал ремонтсиз босиб ўтди. Бу нормадагидан қарийб уч баравар кўпдир. Лекин шофёр ҳали машинани ремонтга топшириш ниятида эмас. Т. Омонов яна йўлга чиқди. Тўхтақулнинг юксак профессионал маҳорати, машинани авайлаб асраганлиги туфайли шундай ютуққа эришилди. Сирдарё областининг автомобиль корхоналарида Омоновнинг ўнлаб издошлари бор. (ЎзТАГ)

ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ
ХАБАРЛАР ФАКТЛАР

ТЎЛА РАВИШДА ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНДИ

ПРАГА. ЧССР ва Куба ташқи ишлар министрлари Богуслав Хнеупек ва Исидоро Мальмиерка Прагада бошланган музокаралар чоғида КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Ю. В. Андроповнинг Баёнотини тўла равишда қўллаб-қувватлаганликларини билдирдилар.

Улар Ғарбий Европада Американинг ўртача олисликка учириладиган ядро ракеталари жойлаштирилиши мавжуд ҳарбий стратегик мувозанатни бузишга ва СССР ҳамда социалистик ҳамдўстлик мамлакатларига нисбатан ҳарбий устунликка эришувга қаратилганлигини уқтириб ўтдилар. Шу муносабат билан министрлар СССР ва унинг иттифоқчиларининг хавфсизлигини таъминлаш мақсадида Ю. В. Андропов Баёнотида кўрсатиб ўтилган тадбирларни табрикладилар.

Томонлар Вашингтон олиб бораётган агрессив сиёсат халқаро кескинликнинг кучайишига сабаб бўлганлигини таъкидладилар. Улар АҚШнинг Гренадага бостириб кирганлигини, Рейган маъмурияти Куба, Никарагуага, Сальвадордаги миллий-озодлик ҳаракатига таҳдид қилаётганлигини, АҚШнинг бошқа мамлакатлар ички ишларига аралашаётганлигини қатъиян қораладилар. (ТАСС).

ЛИВАНДАН ҚЎЛИНГНИ ТОРТ!

● ТУНИС. Араб мамлакатлари иттифоқининг бош секретари Ш. Клиби АҚШнинг иғвогарлик ҳаракатлари муносабати билан ташвиш билдириб, бундай сиёсат Яқин Шарқ халқлари хавфсизлигига жиддий таҳдид солаётганлигини таъкидлади. Вашингтон—Тель-Авив агрессив ўқи вужудга келтирилганлиги, дейилади бу ерда тарқатилган баёнотда, араб мамлакатларига қарши қаратилган бўлиб, Исроилни региондаги устун ҳарбий кучга айлантириш мақсадини кўзлайди. Араб мамлакатлари иттифоқи Қўшма Штатларни унинг Яқин Шарқдаги сиёсати муқаррар салбий оқибатларга эга бўлиши тўғрисида огоҳлантиради, деди Ш. Клиби.

● ТРИПОЛИ. АҚШ Ливандаги ҳарбий аралашувини хатарли равишда кучайтириб бормоқда, деб уқтиради Ливиянинг ЖАНА агентлиги. Вашингтон халқаро ҳуқуқнинг энг оддий нормаларини поймол этмоқда, Ливанда ўз ҳукмронлигини ўрнатиш ва унинг территориясидан қўшни араб давлатларига қарши агрессия қилиш учун фойдаланиш мақсадини кўзламоқда. Рейган маъмурияти Американинг тазйиқ ўтказиш ва террор сиёсатини қатъиян рад этаётган Сурияга қуролли ҳужум қилиш планларини тузмоқда.

Ливия араб мамлакатларининг халқларини АҚШнинг агрессив ниятларига биргаликда зарба беришга даъват этади, деб таъкидлайди ЖАНА агентлиги.

ФОШ ЭТИЛДИ

ЛА-ПАС. Боливия Коммунистик партиясининг органи «Унидад» газетаси Боливияни демократлаштириш жараёнини бузиш ва бу ерда ўнг тўнтариш учун шароит яратиш соҳасида АҚШнинг қўпорувчилик фаолиятини фош қилиб чиқди. Қўшма Штатлар кейинги вақтларда маҳаллий тескаричи кучлар ёрдамида Боливияда сиёсий парокандаликни келтириб чиқаришга уринмоқда. Америкаликлар назоратидаги халқаро молия ташкилотлари томонидан иқтисодий саботаж билан бир қаторда Оқ уй ҳозирги конституцион ҳукуматни ағдариш режаларини тузмоқда. Америка империализми бундай тактикани Чилида, Гватемалада, Доминикана республикаси, Никарагуа ва бошқа мамлакатларда неча марталаб ишлатиб кўрди.

Газета Боливиянинг демократик кучлар бирлигини мустаҳкамлашга ва АҚШ империалистик доираларининг ҳамда малайларининг ёвуз кирдикорларини барбод этишга чақирди. (ТАСС).

ЖАЗО АППАРАТИНИ ТУЗМОҚДАЛАР

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Гренадада хўжайинлик қилаётган америкалик интервенциячилар оролни мустамлака қилиб олишнинг навбатдаги босқичига —оккупациячи ҳарбий полицияни тузишга киришдилар. ЮПИ агентлигининг Сент-Жоржесдан хабар беришича, бутун мамлакатда шошилинч равишда асосан америкалик ҳарбий хизматчилардан иборат ҳарбий полиция қисмлари ташкил этилмоқда. Асլида гап босқинчиларнинг формасини ўзгартириб, Гренадани оккупация қилиб туришни абадийлаштиришга уриниш тўғрисида бормоқда.

«Чикаго трибюн» газетасининг Сент-Жоржес шаҳридаги мухбири Гренадада жазо аппаратини тузишга америкалик ҳарбийларни мажбур қилган сабаблар тўғрисида ёзади. Босқинчи қўшинлар маҳаллий аҳолининг тобора кучайиб бораётган қаҳр-ғазабига дучор бўлмоқда, деб ёзади мухбир. Интервенциячилар вакили генерал-майор Д. Фрейнинг эътироф этишича, мамлакатнинг бориш қийин бўлган районларида босқинчиларга қаршилик кўрсатиш давом этмоқда.

ВАШИНГТОН КЕСКИНЛИК ЎЧОҚЛАРИГА ЎТ ҚЎЙМОҚДА

АНТАНАНАРИВУ. Америка империализми агрессивлигининг кучаяётганлиги ҳар бир соғлом фикрли кишининг қаҳр ва ғазабига сабаб бўлмоқда, деб ёзади Малагасияда чиқадиган «Имунгу Ваувау» газетаси. Вашингтон Ғарбий Европада ва Америкада, Яқин Шарқда ва Африкада кескинлик ўчоқларига ўт қўймоқда. АҚШ бошлаб бераётган маҳаллий низолар, деб таъкидлайди газета, ялпи ядровий фалокатга айланиш хавфини туғдирмоқда.

АҚШнинг ҳарбий тайёргарлиги, деб ёзади «Имунгу Ваувау» газетаси, Африка халқлари учун, айниқса, хавфлидир. Вашингтон бошлаб бераётган ядровий мухолифлик бутун инсониятнинг ҳалокатини билдиради. Бундан ташқари Африкадаги ва Ҳинд океани ҳавзасидаги кўп мамлакатлар, шу жумладан, Мадагаскар АҚШнинг стратегик иттифоқчиси — ўз ядровий қуроли билан неча марталаб мақтанган Жанубий Африка Республикаси ирқчи режимига яқин жойда турганлиги айниқса хавфлидир.

Шундай бир вазиятда СССРнинг тинчликсевар, чуқур реалистик, изчил позицияси алоҳида аҳамият касб этади. СССРнинг қудратли иқтисодий ва мудофаа потенциали АҚШдаги ҳарбий авантюра ишқибозларининг эс-ҳушини жойига келтириб қўйишга қодирдир. (ТАСС).

ПРОТОКОЛ ИМЗОЛАНДИ

АММОН. СССР Журналистлар союзи билан Иордания журналистлар союзи ўртасида 1984—1985 йилларда ҳамкорлик тўғрисидаги протокол имзоланди. Бу протокол ахборот соҳасидаги алоқаларни ривожлантиришни, иккала ташкилот расмий делегацияларини айирбошлашни ва бошқа ҳамкорлик формаларини назарда тутади. (ТАСС).

ИХТИЛОФЛАР ВАЗИЯТИДА

АФИНА. Европа ҳамжамияти кенгашининг сессияси бу ерда кескин ихтилоф вазиятида ўтмоқда. Сессияда «Умумий бозор»га аъзо бўлган ўнта мамлакатнинг давлат ва ҳукумат бошлиқлари қатнашмоқдалар.

Буюк Британия расмий вакилининг айтишича, «олий даражадаги учрашувда ҳозирча кўп натижаларга эришилгани йўқ». Сессияда қатнашган бошқа давлатлар мансабдор шахсларининг сўзига қараганда, Европа иқтисодий ҳамжамиятининг ягона қишлоқ хўжалик сиёсатига ва бюджетни ислоҳ қилишга доир масалалар юзасидан ихтилофларнинг ҳал этилиши гумон. Европа ҳамжамияти кенгаши аллақачонлардан бери ўз фаолияти учун керакли маблағлар ғоят етишмаётган бир вазиятда ишлаб турибди. Айниқса Англия билан Франция ўртасида энг жиддий келишмовчиликлар давом этмоқда. (ТАСС).

АҲВОЛ КЕСКИНЛАШМОҚДА

ДАМАШҚ. (ТАСС). Иордан дарёсининг Исроил қўшинлари босиб олган ғарбий соҳилида вазият яна кескинлашди. Босқинчи маъмурлар Наблус шаҳрида Ан-Нажаҳ университетини қуршаб олдилар ва қурол ишлатиш билан дўқ қилиб, бирорта кишини ҳам бинодан чиқармаяптилар. Улар шаҳар чеккасида Исроилнинг иккита янги ҳарбийлаштирилган манзилгоҳини қуриш тўғрисидаги қарорга қарши норозилик белгиси остида араб студентлари ўтказмоқчи бўлган намойишни барбод этишга уринмоқдалар. Наблус шаҳрида исроилликларнинг бундай ҳаракатидан ғоят ғазабланмоқдалар. Бу ерда сионистларнинг хатти-ҳаракатига қарши бир қанча намойиш бўлиб ўтди. Шаҳарга шошилинч равишда армия бўлинмалари ва полиция кучлари олиб келинмоқда, деб хабар беради, Фаластиннинг ВАФА ахборот агентлиги.

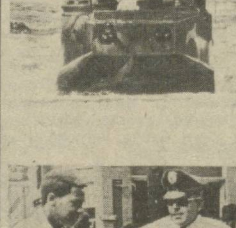

ОҚ УЙНИНГ ҚОРА ИШЛАРИ

ФОТОРЕПОРТАЖ

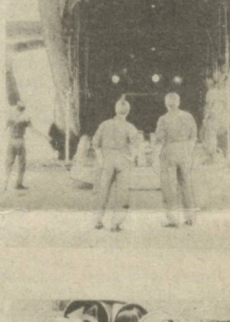

Оқ уйда ҳокимият тепасига Рейган маъмурияти келганидан бери халқаро майдонда сиёсий вазият ниҳоятда кескинлашиб кетди. Оқ уйнинг фатвоси билан Пентагон ҳарбийлари оммавий қирғин қуролларининг янги-янги турларини яратмоқдалар ва синаб кўрмоқдалар.

Фикримизнинг исботи сифатида факт ва далилларга мурожаат қиламиз. Сиз **1-суратда** «Першинг-2» ракетасини кўриб турибсиз. У Нью-Мексика штатидаги ҳарбий базада синаб кўрилаётган пайтда суратга олинган. Бу ракеталар ҳозир ГФР, Англия ва Италия территорияларига жойлаштирилмоқда. Ана шу даҳшатли ядро ракеталари Европада «Америка манфаатлари»ни ҳимоя қилиши керак эмиш.

АҚШ маъмурияти суверен давлатларнинг ички ишларига қўпол равишда аралашмоқда. АҚШ босқинчилари қурол кучи билан Гренада **(2-сурат)** ва Ливанда **(3-сурат)** «демократия» ўрнатишга зўр бермоқдалар. Бундай аралашувнинг оқибати газетхонларга яхши маълум. Ўз уйида эса ирқий камситишга чек қўйишни талаб қилаётган маҳаллий аҳолини итларга **(4-сурат)** талатмоқда.

Вашингтон урушқоқлари яна можаро чиқариш ва янги интервенция бошлаш пайида жиддий тайёргарлик кўряптилар. Гондурасни қўшни Никарагуага қарши гиж-гижлаб, иғвогарликни кучайтирмоқдалар. Бу регионга ҳарбий қисмлар ва қуролли кучларнинг янги туркумлари **(5-сурат)** ташланмоқда. Лекин Америка империализмининг бундай авантюристик сиёсатига, Оқ уйнинг қора ишларига қарши халқларнинг оммавий норозилиги кенгаймоқда. Америка ракеталарининг Ғарбий Германия **(6-сурат)** ва Англия **(7-сурат)** территорияларида жойлаштирилишига қарши намойишлар кўлами мисли кўрилмаган даражага етди. Халққа қарши полиция ва ҳарбий бўлинмалар ташланди ва минглаб кишилар қамоққа олинди. Ҳатто Австралияда ҳам Американинг ҳарбий базаларини тугатишни **(8-сурат)** талаб қилмоқдалар. Рейган маъмуриятининг бутун инсоният манфаатларига зид сиёсати жаҳон жамоатчилигининг ғазабини тоширмоқда. Ер юзидаги барча эрксевар кучлар бу сиёсатни кескин қораламоқдалар ва унга қарши ўз сафларини жипслаштирмоқдалар.

АП, ЮПИ ва ТАСС фотолари.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

БЕБОШ ИШҚИБОЗЛАР

● ЛЮКСЕМБУРГ. Прокурор судланувчилар курсисида ўтирган 13 инглиз футбол ишқибозига бир йилгача муддат билан қамоқ жазоси берилишини талаб қилди. Улар 15 ноябрь куни бу ерда Люксембург командасининг Англия футболчилари билан бўлган учрашувидан сўнг ҳақиқий тўполон кўтардилар. Инглиз ишқибозлари стадион иншоотлари ва яқин атрофдаги магазинларга 90 минг долларлик зарар етказишган.

Англиялик футбол ишқибозларининг бебошлиги яхши маълум. Қўшни Бельгия мамлакати маъмурлари ўйиндан қайтиб келаётган инглиз ишқибозлари ўртасида тартибни сақлаш учун армия бўлинмаларидан ҳам фойдаланишга мажбур бўлаётир.

ИЛОН ОВИ

● ДЕҲЛИ. ПТИ информация агентлигининг хабар беришича, Ҳиндистон зоологлари илонларнинг ёппасига қирилаётганлиги ва унинг териси қонунга хилоф равишда четга олиб кетилаётганлигидан жиддий ташвишланмоқдалар. Шу йилнинг ўзида чет элларга жўнатилмоқчи бўлган 335 мингдан ортиқ илон териси мусодара қилинди. «Яширинча бозор» тузиб олган шахслар мамлакатнинг олис районларида илонлар овини ташкил этиб, унинг терисини арзонгаровга сотиб олмоқдалар. Кейин эса уни дастлабки нархидан 45 баравар ошиқ нарх билан пулламоқдалар. Илонларни шафқатсиз қириш табиий мувозанатга сезиларли таъсир кўрсатаётир. Масалан, ваҳшиёна ов қизитиб юборилган Тамилнаду штатида кемирувчилар ғоят кўпайиб кетди.

ПАХТАКОРГА ҲАММА МАДАДКОР

Ҳашарчилар ғайрати

ТЕРМИЗ, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Пахта йиғим-теримининг ҳал қилувчи, ғоят долзарб палласи давом этяпти. Мана шу якунловчи дамларда далада ҳақиқий қаҳрамонлик намуналари намоён бўлмоқда.

Область пахтакорларининг ғалаба рапорти беришига ҳам саноқли кунлар қолди. Шаҳар ва посёлкаларнинг меҳнаткашлари, студентлар ва ўқувчилар, комсомол-ёшлар катта хирмонга салмоқли ҳиссаларини қўшиш учун жонбозлик кўрсатиб меҳнат қиляптилар.

Гагарин райони совхозларида 6000 дан зиёд ҳашарчи пахта термоқда. Уларнинг кучи билан ҳар куни хирмонга 110—115 тонна дурдона тўкилаётир.

— Пахтанинг бир мисқолини ҳам чаноқларда қолиб кетишига ёки нобуд бўлишига йўл қўймаймиз, — дейди биз билан суҳбатда ҳашарчилар штабининг бошлиғи, Термиз шаҳар ижроия комитетининг раиси ўртоқ И. Қурбонов. — Чунки, пахта ҳаммамизнинг ор-номусимиздир. Обрў-эътиборимиз ҳам, рўзғоримиз қут-баракаси ана шу туфайлидир.

Ҳашарчи коллективлар ўртасида социалистик мусобақа ҳар ўн кунда якунланиб, ғолибларга кўчма Қизил байроқ ва пул мукофотлари берилмоқда. Илғор теримчилар номи «Ҳурмат тахтаси»га ёзиб борилади. Уларга бағишлаб байроқлар кўтариляпти. Штаб ҳузуридаги радиоузелдан кунлик терим якуни ҳақида ҳар оқшом ахборот бериляпти.

Шунингдек, ҳашарчиларга қулай шарт-шароитлар яратиш мақсадида штаб қошида медицина пункти, жамоат тартибини сақлаш группаси, ҳаваскорлик тўгараги, буфет ишлаб турибди. Кинофильмлар намойиш этилиб, концертлар қўйиб берилмоқда. Кўчма автолавкаларда кундалик, зарур моллар билан савдо қилиняпти.

Хуллас, ҳамма нарса муҳайё. Шунга яраша шаҳарлик мададкорларнинг ҳам кайфияти чоғ, меҳнат унумдорлиги юқори бўляпти. Балли, сизларга, олиҳиммат шаҳарликлар, хирмонингизга катта барака тилаймиз.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТИНЧЛИК — ИДЕАЛИМИЗ

УЗБЕКИСТОН МЕҲНАТКАШЛАРИ БАРЧА СОВЕТ КИШИЛАРИ ҚАТОРИ ЎРТОҚ Ю. В. АНДРОПОВ БАЁНОТИНИ ҚИЗҒИН МАЪҚУЛЛАМОҚДАЛАР

МУСАФФО ОСМОН УЧУН

Биз ҳамон ўртоқ Ю. В. Андропов Баёноти таассуротида яшаяпмиз. Бу ҳужжатда қуролланиш пойгасини жиловлаш ва ядро уруши ҳалокатининг олдини олиш учун нималар қилиш кераклиги айтилган эди. Совет Иттифоқининг бу тинчлик ташаббуслари бутун ер юзида маъқуллаб кутиб олинди ва қўллаб-қувватланмоқда.

Лекин империалистик доиралар, аввало АҚШнинг ҳозирги маъмурияти адолат овозига қулоқ солмай, қуролланиш пойгасини авж олдирмоқда, суверен давлатларнинг ички ишларига аралашиб, иғвогарликлар қилмоқда, агрессив сиёсати билан халқаро вазиятни кескинлаштирмоқда. Айниқса, Вашингтоннинг Ғарбий Европа мамлакатларига Америка ракеталарини жойлаштириш режалари халқлар тинчлигига жиддий таҳдид солмоқда. Бундай ҳаракат уруш хавфини кучайтиради.

Рейган бошлиқ Оқ уй маъмурияти биз, совет кишиларини дўқ-пўписа билан қўрқита олмайди. Советлар элининг шавкатли Қуролли Кучлари ҳар қандай хуружнинг олдини олишга қодир. Лекин биз уруш чиқмасин деймиз. Чунки уруш нималигини жуда яхши биламиз. Унинг халқ бошига қандай мусибатлар келтиришини кўрганмиз. Иккинчи жаҳон урушида немис-фашист босқинчилари энига уч минг километр чўзилган армияси билан мамлакатимиз ичкарисига бир ярим минг километрдан ортиқроқ кириб келган эди. Босиб олган шаҳар ва қишлоқларимизни ер билан яксон қилиб, бегуноҳ аҳолини осиб, отиб ўлдирганлари ҳанузгача ҳеч кимнинг ёдидан чиққани йўқ. Мен Сталинград мудофаасида қатнашган эдим. Яшнаб турган шаҳар тинимсиз портлаб турган бомба ва снарядлар остида вайронага айланган эди. Волга дарёсининг айрим қисми жангчилар қонидан қизариб оққанини ўз кўзим билан кўрганман. 1975 йилдан бошлаб бир неча бор волгоградликлар меҳмони бўлдим. Волжск труба заводининг шон-шуҳрат музейини зиёрат қилаётганимда музей директори Суворов қўлимга кичкинагина нарса тутқазиб, нималигини сўради.

— Медальон-ку, — жавоб бердим мен.

— Ҳа, медальон, — давом этди директор, — ана шу медальоннинг ўзига хос тарихи бор. Шу йил қурувчилар ер ковлашаётганда бир неча жангчиларнинг суяклари билан қуролларининг чириб битган темир-терсаклари топилди. Ўша ердан ана шу медальонни ҳам топиб олдик. Ичидаги хатни ўқиб кўрдик. Иккинчи ранг ҳарбий инженер Александр Александрович Блестяковнинг медальони экан. Қурувчилар тез-тез бедарак йўқолган жангчиларнинг жасадларини топишмоқда, — деган эди.

Биргина Сталинград мудофаасида минглаб совет жангчиси халок бўлганлигини шаҳар фашистлардан тозалангандан кейин эшитган эдим. Демак минглаб она мотам либосини кийиб дарё-дарё ёш тўкди. Фарзанд доғида қалби жароҳатланиб гулдек чеҳраларидаги табассум сўнди. Мен 20 ёшимдаёқ ана шу бадбахт уруш туфайли кўриш қобилиятимни йўқотган эдим. 41 йилдан ошди ёруғ жаҳонни, дўстлар дийдорини кўришдан маҳрум бўлиб яшамоқдаман. 37 йилдан бери ҳаётдаги энг яқин дўстим бўлмиш умр йўлдошим билан саккизта фарзандимнинг жамоли, қадди камолини кўра олмай яшаш инсон учун энг оғир армон эмасми?

Партия ва ҳукуматимиз халқимиз бошига яна шунақанги мусибатлар тушмасин, биз кўрган ўша оғир кунларни эндиги авлодимиз кўрмасин, ёшларимиз чеҳрасидаги табассум билан лабларидаги кулгу аримаслиги учун барча имкониятни ишга солмоқдалар. Биз совет кишилари партия ва ҳукуматимиз олиб бораётган тинчлик сиёсатига бутун вужудимиз билан қўшиламиз. Барча завод-фабрикаларда, колхоз ва совхозларда ўтаётган митингларда совет кишилари ер куррасида тинчлик барқарор бўлишини истаймиз ва шу тинчликка ҳалол меҳнатимиз билан ўз ҳиссамизни қўшаверамиз, дейишмоқда.

Ҳа, замонамиз тинч, осмонимиз мусаффо бўлсин! Бизнинг ҳам, дунёдаги барча тинчликсевар халқларнинг ҳам орзуси шу.

Вали ҒАФУРОВ,
Улуғ Ватан урушининг I группа инвалиди, СССР Ёзувчилар союзининг аъзоси.

ЯКДИЛМИЗ

Совхозимиз чўлқуварлари, пахтакор ва чорвадорлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Баёнотини чин юракдан қўллаб-қувватламоқдалар. Баёнотда Рейган бошлиқ Америка маъмуриятининг ўта агрессив сиёсати, халқаро ҳаётда тутаётган ғаламислик йўли қаттиқ фош қилинган.

Қўриқ очиб, бепоён чўлларни боғ-бўстонга, гўзал шаҳар ва пахтазорларга айлантираётган чўлқуварларимиз партия ва ҳукуматимизнинг тинчликсевар ташқи сиёсатини якдиллик билан маъқуллаган ҳолда инсоният бошига кулфат ёғдирмоқчи бўлиб, маъмурчилик ўрнига вайронгарчиликни истовчи АҚШ ва НАТО агрессив кучларини ғазаб билан лаънатламоқдалар.

Бизнинг совет халқимиз бунёдкор халқ. Тинч меҳнат билан қўриқ ерларни обод қилишни, маъмурчилик ўлкасига айлантиришни ўйлайди. АҚШдаги агрессив доиралар эса фақат тинчликсевар халқларга таҳдид қилишдан бошқа нарсани билмайдилар. Улар ўз риёкорлик фаолиятлари билан бутун дунё халқлари олдида шармандаю шармисор бўлмоқдалар.

Қарши даштида яратувчилик меҳнати билан «оқ олтин»дан тоғ-тоғ хирмон яратаётган чўлқуварлар ҳар қандай агрессив кучга она-Ватанимиз қудратини янада мустаҳкамлаш, мамлакатимиз бойлигига бойлик қўшиш билан жавоб берадилар. Бугунги кунда бизнинг қўриқ хўжалигимиз даласида 6 миллион тонналик республика хирмонини бунёд этиш учун баракали тер тўкаётган чўлқувар заршуносларимиз ана шундай фикрни билдирмоқдалар.

Зиёдулла МЕЛИМУРОДОВ,
Ульянов районидаги «Қашқадарё» совхози директори.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«Шаҳримиздаги 42-мактаб ўқувчилари меҳнат ҳақини ололмай сарсон бўлишяпти». (Шеробод шаҳрилик бир группа газетхонлар хатидан).

ШЕРОБОД ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИдан хабар қилинишича, хатда кўрсатилган фактлар қисман тасдиқланган. Ўз вазифасига совуққонлик билан қараганликлари учун ибн Сино номли 42-ўрта мактаб директори Ш. Ахатов огоҳлантирилди, директорнинг хўжалик ишлари бўйича ўринбосари О. Раҳимбердиев вазифасидан четлаштирилди.

Мактаб ўқувчилари учун ажратилган ёрдам фонди 55-номерли кирим ордери билан шаҳар Совети кассасига қайтарилди. Бу пуллар 1983 йил ёрдам фонди билан бирга мактаб ўқувчиларига қўшиб тарқатилди.

МУНОСИБ ЗАРБА

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Ю. В. Андроповнинг Баёнотида мамлакатимиз, бутун социалистик лагерь билан зўравонлик позициясида туриб гаплашишга интилаётган ҳаддидан ошган милитаристларга муносиб зарба берилди. Чучварани хом санабсиз, жаноблар! Совет халқини ҳеч қачон ва ҳеч ким чўчита олган эмас ва чўчита олмайди ҳам. Тарих сабоғи ана шундан яққол далолат бериб турибди.

Биз, ўқитувчилар ўринбосарларимиз ва ишончимиз бўлган ёшларни тарбиялаб ўстирмоқдамиз. Йигит ва қизларни Коммунистик партияга, жонажон Ватанга чексиз садоқат руҳида тарбиялаяпмиз. Халқимиз урушни хоҳламайди. Биз тинчлик учун курашяпмиз, қон тўкилишини асло хоҳламаймиз. Башарти бизни мажбур этишадиган бўлишса, Совет Иттифоқи ўзини ва ўз иттифоқчиларини қаттиқ туриб ҳимоя қила олади. Энг мукаммал қурол-яроғлар билан таъминланган Совет Армияси ҳар қандай агрессорга зарба беришга ҳамиша тайёрдир. Шу боисдан ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Баёноти уруш оловини ёқувчиларга нисбатан ўз вақтида огоҳлантириш бўлиб янгради.

З. ЙЎЛДОШЕВА,
Тошкентдаги 80-мактаб ўқитувчиси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи.

(ЎзТАГ).

БУХОРО ОБЛАСТИ. Ромитан районидаги Ленин номли колхознинг илғор чорвадори Руҳсат Норқулова ўз боқимидаги сигирларнинг ҳар биридан 4 минг килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилган. У ваъдага вафо қилиш учун барча имкониятларни ишга солмоқда. Айниқса, сигирларни қатъий рацион асосида озиқлантиришга алоҳида эътибор бераётир. Суратда: илғор сут соғувчи Р. Норқулова.

Ҳ. Қурбонов фотоси.

Фақат кучли одам ўз айбига иқрор бўлади. Фақат кучли одам камтар, фақат кучли одам кечиради... Ҳатто ёзилиб кулган ҳам кучли одам, аксарият унинг кулгиси кўз ёшларидир.

ГЕРЦЕН.

«Совет Ўзбекистони» конкурсига

Нурали ҚОБУЛ

ОРИЯТ

ҲИКОЯ

Ҳайитбой оқсоқолнинг қишлоқ этагидаги эски ошнаси Алламурод дўм[1]никидан оёғи узилмай қолди. Дард узоқ йиллар ҳосилот, дўм бўлиб, теварак атрофдаги қишлоқларни зир қақшатган жиккак қарияни икки буклаб тўшакка михлаб қўйди. У аввал шунчаки қаттиққўл эди. Одамлар ундан озми-кўпми ҳайиқадиган бўлгандан сўнг тошмеҳррроқ бўлиб қолди. Ҳовлисида бир туп ўрик ёки шафтолиси борга ҳам устма-уст солиқ солавериб, одамларнинг тинкасини қуритганди. Охир-оқибатда қишлоқда кўплар ҳовлисидаги жийдасигача кесиб ташлади. Ҳайитбой ҳам дўмга қасдма-қасд сой бўйидаги ёнғоқни ўша пайтда кесганди. Бургага аччиқ қилиб кўрпасига ўт қўйган лўлидек, хўп номаъқулчилик қилган экан ўшанда. Ота-бобосидан қолган шундай ёнғоқни-я! Бундай ёнғоқларни биргина у кесган бўлса ҳам майли эди-я... Қанчадан қанча ўрикзор ва токзорлар увол бўлди. Бунинг уволи тутмасмикан?! Ҳа, тутади! Одамлар эса борган сари ҳеч нимадан тап тортмайдиган бўлиб боришяпти. На яратган эгасидан қўрқишади, на бандасидан ҳайиқади. Худодан қўрқмагандан қўрқ... Ишқилиб, охири бахайр бўлсин...

Ўзинг-чи? Ўзинг? Ҳайитбой оқсоқолнинг миясига шу фикр яшиндек урилганда беихтиёр сесканиб, бошини кўтарди. Чуқур ва ҳорғин нафас олди. Қишлоқ этагига туташган қабристон узра ялтираётган саробга маъносиз тикилганча қадамини секинлатди. Эски, ранги ўчиб кетган салласини кўтариброқ қўйди. Пешонасидан сизиб чиққан тер бўйнини қитиқлаганча елвагай кўйлагининг ичига оқарди. Нима бўлса бўлган. Энди айтади. Бўлмаса, унинг икки дунёси ҳам ҳаром...

— Ўзинг-чи? — деди қария овоз чиқариб оғир нафас оларкан. — Ўшанда худони ўйлаганмидинг? Ўйлагандинг. Кечирар, деб ўйлагандинг. Лекин кечирмаслигини билардинг. Кунинг ҳам оғир эди-да, Ҳайитбой. Уйда ялагудек нарса йўқ эди. Ночорликдан қўл урдинг шу ишга. Инсон ақли етган барча номаъқулчиликни қўлидан иш келган пайтида қиларкан. Энг бегуноҳ ва беозор дамлар болалик билан кексалик экан. Сабаби қўлингдан тузук-қуруқ иш келмайди. Хайриятки, бу инсон деган жонзотнинг умри чексиз эмас. Акс ҳолда шу бир нарча ерга ўт қўйиб юборишарди.

Оқсоқол ўзича гапириб борарди. Бузилиб кетган масжид ўрнида қурилган, атрофини каллакланган садақайрағочлар қуршаган магазин олдига етганда хаёллари тўхтамга келди. Масжид устунларининг икки ёнини текислаб мола қилишганди. Шунақа нақшинкор устунлар ясайдиган мулла Абдужалил эса ўтган йили қазо қилди. Чол магазин ҳовлисида уймалашиб, қорайиб кетган цистернадан ёғ олаётган кишиларнинг саломига бош ирғаб алик олди-да, ичкари кирди.

— Юмшоқ парварданг борми? — деди сотувчининг афтига қарамай, хаёли қочганча пештахтага тикилиб. — Новвот-чи? Бир килодан торт. Новвотнинг чўкиндисидан берма, — хўмрайди чол.

Сотувчи гап-сўзсиз оқсоқолнинг айтганларини бажарарди. Чол икки қўлини орқага қилиб, мева тугилган белбоғини орқада осилтирганча, яна йўлга тушди. Тошлоқ йўл иссиқ эди. Ҳаво ёқимли, ҳузурбахш бўлиб, кишини элитарди. Чол кўзларини ярим қисганча йўл четидаги дов-дарахтларни соялаб борарди.

Доимо шундай. Ошнасининг уйига яқинлашса ёки шу атрофдан ўтгудек бўлса, оёқ-қўли бўшашиб, юраги безовта бўлади. Оёғини зўрға ердан узиб олади. Дунё кўзига тор туюлади. Ўша воқеадан буён шу аҳвол. Хулласи калом бўлган иш бўлиб, бўёғи синган. Лекин чол ўзича бу азобдан қутулиш режасини тузиб юрибди. Қанчалик уринмасин, бўйни ёр бериб, дилидагини тилига чиқара олмаяпти. Ишқилиб, бугун мушкули осон бўлсин. Бўлмаса, унинг еган-ичгани ичига тушмайди. Ҳадеб шу ҳақда бош қотираверкб хаёли қочгандан невараларининг отини ҳам чалкаштириб юборавера ради. Яна бирортасининг отини адаштириб, шу тирмизакларга кулги бўлмайин, деган ўйда уларни: «Ҳей, болалар, ким бор!» деб чақирадиган одат чиқарди. Болалар эса: «Бобо, ҳаммамизнинг отимизни эсингиздан чиқардингизми?», деб яна ҳоли-жонига қўйишмайди.

Хуллас, Ҳайитбой чол довдираб қолди. Уйқусида ҳам ҳаловат йўқ. Айниқса, Алламурод дўм бетоб бўлиб, эшик ҳатлаб кўчага чиқмай қолгандан буён чолнинг ороми бузилди. Бир жойда ўтириб ўтиролмайди, туриб туролмайди. Бугун чол бор кучини тўплаб, шу азобга чек қўймоқчи бўлиб уйидан чиқди. Уддалай олармикан ёки яна тили калимага келмай ўзича ғулдираб, минг бир азоб билан қайтармикан. Шу мақсадда Алламуродникига нечанчи бориши, эслолмайди. Ҳар гал сувга бўккан нондек бўшашиб қайтади. Бўғзига бир нима тиқилиб, овози чиқмай қолади. Сўнг совуққина хайрлашиб, бошини эгганча уйига қараб жўнайди.

Инсон бу дунёга бир-бирининг ҳақини ейиш учун келаркан. Сен бировнинг ризқини ейсан. Сендан кучлироқ бошқа бир киши сенинг нонингни яримта қилади. Нимадандир кўнглинг тўлмай, нимадандир бағринг ярим яшайсан. Дўппингни олиб қўйиб, бундай ўйлаб қарасанг, нимадан норозилигингни аниқ тасаввур этолмайсан. Нимагадир ташналик сезасан. Лекин нималигини айтолмайсан. Бир кам дунё, деб шуни айтишаркан. Бахт дегани ҳам ҳар қанча катта бўлмасин, бир дақиқалик. Бахтлиманми, йўқми, деб ўйлаб улгурмасингдан ўтади-кетади. Бахт таъмини тотганингдан сўнг бахтсизликнинг мазасини ундан ўн чандон яхши сезасан. Бахт ҳам бекаму кўст бўлмас экан. Соғлигини йўқотган киши тани сиҳатликнинг қадрига етганидек, энди бахтли бўлолмаслигига кўзи етгандагина одам бахт ҳақида ўйлай бошлайди. Чол буни жуфти ҳалоли, қарийб эллик йил ёнида куймаланиб юрган кампири гап-сўзсиз, рози-ризолик ҳам сўрашга улгурмай, охир-оқибатда чолнинг ўзиям борадиган жойга кетиб қолгандан сўнг англади. Англади-ю, аъзойи бадани ғиштга айланди-қолди. Кампирнинг йилини қилиб, ўригини[2] ҳам ўтказишди-ю, бу карахтлик тарқамайди. Ўшанда нимадир узилгандек бўлиб, бўшашган юраги, назарида, эрта-индин тўхтаб қоладигандек. Сен тенгиларнинг кўпи кетиб қолгач, кўзинг жовдираб одамлар орасида ўзингни ортиқчадек сезаркансан. Кўрар кунинг бўлса ҳеч кимга керагинг бўлмаса ҳам оёғинг чалкашиб юраверасан.

...Оқсоқол дўмнинг оч кўкиш рангга бўялган қўш табақали дарвозасига етиб қолган эди. Йўталган киши бўлиб дарвоза эшикчасини итарди. Ҳовли сув қуйгандек жим-жит эди. Остига каттакон сўри қўйилган садақайрағоч ёнидан ўтадиган ариқчанинг жилдирашидан бўлак овоз эшитилмасди. Пешайвон тўридаги полдан сал кўтарилиб қилинган сўрида чалқанча ётган Алламуроднинг боши кўринди. Ҳеч ким бўлмагани яхши, ўзича ўйлади оқсоқол айвон этагига калишини ечаркан.

— Санмисан, Ҳайитбой! — ошнасининг овози эшитилди.

— Менман! — ғулдираб жавоб қилди чол.

— Хўп келдинг-да, сиқилиб ўтиргандим. Ичимга чироқ ёқса, ёришмайди. Қулоғингни қоқиб қўлингга берса ҳам кампиринг ёнингда бўлгани маъқул экан. Тонг отмасдан бурун ўғлармонга маъракага кетувди. Дараги йўқ. Менинг хўл-қуруғим бир жойда бўлса...

— Келиб қолар. Ўзингиз бир оз тузукмисиз, дўм? — аҳвол сўрагач бўлди оқсоқол.

— Оёқ-қўлда жон йўқ. Иштаҳа яхши эмас. Мана, қара, қўлларим оппоқ. Худди тахтага ўхшайди.

— Дўм бўлгандан кейин қора меҳнат қилмай қўйдингиз-да, ўзингиз, Алламуродвой. Ҳалиям шу қўлларга раҳмат, денг.

— Қайси гўрдан ҳам дўм бўлган эканман. Ҳамманг шуни пеш қиласан. Урушда еган ўқларим-чи? — авзойи бузилди чолнинг.

— Тўғри айтасан, фронтда сенинг қонинг кўп кетган. Қора чой ич, дармон бўлади, — жиддий маслаҳат берган бўлди оқсоқол.

— Обжўшни зўрға юрак кўтаради-ю, қора чойни айтасан, Ҳайитбой.

— Ҳа, дўм, давримиз ўтди. Донимиз кетиб, сомонимиз қолди. Ўқ есак ҳам, ўғирлик, ғарлик қилсак ҳам, сен билан мен тирикмиз. Шунинг ўзи бир давлат. Урушда ер билан битта бўлиб кетганларни айтмайсанми?...

— Биз кўрганни етти пуштимиз кўрмасин. Тўкилган жойимизни болаларимиз тўлдирсин! — хўрсинди Алламурод чол.

— Ростини айтганда, оёғинг узангида юрганда ҳам шундай мусулмон бўлганингда эди, Алламурод.

— Ўтган гапни қўй, Ҳайитбой. Ўша ишларнинг ҳаммаси менинг хоҳишим билан бўлган, деб ўйлайсан, шекилли.

— Тилим қурсин, кечир мени?

— Йўқ, тўғри айтяпсан. Инсон дегани гоҳида оёғи остида ер борлигини унутиб қўяркан...

— Ҳа, шундай.

Алламурод чолнинг овози ҳазин ва дардли эди. «Бояқиш етилиб қолибди», хаёлидан ўтказди Ҳайитбой чол. «Бандаи мўминнинг куни битиб, ризқи тугаса, ҳалимдек бўлиб қолади, дейишарди». У хаёл сурганча ҳовли тўридаги боққа тикилиб қолди. Боғ тўрида янги бинонинг пойдевори учун бўлса керак, тош тўкилган эди.

— Иморат соляпсизми, дўм? — сўради боғ тўридан кўзини узмай Ҳайитбой чол.

— Ҳа, кўзим тиригида супрақоқдига бошпана қилиб бермоқчиман. Қанчалик эси-ҳуши жойида бўлмасин, ўғилларнинг ишидан кўнглим тўлмайди. Назаримда, ё менинг миям айниб қолган ёки болалар ишни хом қилади. Шунинг учун қозон-товоққача аралашаман.

— Тўғри қиласиз, дўм. Ўзи одам боласининг бирор кишидан ҳайиқиб тургани маъқул. Уй неча хонали бўлади? — сўради жиддий оҳангда Ҳайитбой чол.

— Даҳлиз, меҳмонхона яна бир уй. олди пешайвон, — бурро-бурро жавоб қилди Алламурод чол.

— Ҳ-м-м, яхши, дўм. Сизга айтадиган бир гапим бор эди...

Оқсоқол каловланиб қолди. Алламурод чол ошнасининг овози титраганидан ҳайрон бўлиб, ўгирилди. Ҳайитбой оқсоқолни тер босиб, ҳансирарди. Яктагининг ўнгири билан артган сайин ажинли пешонасида милтиллаб тер томчилари пайдо бўлаверди. Тез-тез оёғини алмаштириб чордона қурар, худди орқасидан биров қувиб келаётгандек, безовта эди. Алламурод чол таажжубланди. Ҳануз оқсоқолдан садо чиқмасди.

— Нима эди, Ҳайитбой? — деди узоқ жимликдан тоқати тоқ бўлиб Алламурод.

— Кенжангизнинг шу уйини мен қуриб берсам, девдим, дўм? — деди Ҳайитбой чол сал ўзига келгач, бўғриқиб пешонасини белбоғи билан артаркан.

— А, нега, нимага? — аграйди чол.

— Шундай бир ниятим бор эди, — нафаси тиқилиб гапида давом этди Ҳайитбой чол.

— Бу нима деганинг? Қайтамга ёшлар сен билан менга ёрдам беришсин-да! Нега ундай деяпсан?

— Мендан сенинг авлодингга ёдгорлик бўлсин, дегандим, — ҳамон зўрға тили айланиб гапирарди чол.

— Қўйсанг-чи, Ҳайитбой. Нималар деяпсан. Ҳали сен юзга кирасан. Ундан ташқари худога шукур, битта иморат солишга қурбимиз етади. Ўғилларнинг ҳаммаси йўлини топиб олган бўлса...

— Йўқ дема, дўм. Мен юзга кирмоқчи эмасман. Шу қурилаётган иморатнинг сарфу харажатини берай. Шунча пайт биз сенинг айтганингни қилдик. Сен ҳам бир марта одамнинг айтганини қил. Иккимизнинг орамиздаги гап. Ўзинг берган киши бўлиб, шу арзимаган нарсани ўғлингга бер. Сендан ўтиниб сўрайман. Йўқ демагин. Бўлмаса, хафа бўламан.

Алламурод чол нима дейишини билмай қолди. Ошнасидаги безовталик энди унга ўтди. Ҳайитбойнинг гапидан ҳангу манг бўлганча оғзини ярим очиб, аграйиб қолди.

— Сенга албатта айтишим керак. Бўлмаса, оёғимни узатиб жон беролмайман, Алламурод! — деди йиғига ўхшаш овозда Ҳайитбой чол. — Мен сенинг ҳақингни еганман! Шунчаки, билдириб-билдирмай ҳақингни еган бўлсам ҳам майли, молингни ўғирлаганман!

Чолнинг кўзлари ёшланди. Ёш боладек бир неча бор бурнини тортиб қўйди. Сўнг белбоғини ечиб, кўз ёшларини артишга тутинди.

— Қанақа молимни? Сенга бирор нарса бўлганми? Нималар деяпсан ўзи?

— Колхознинг сутини пунктга ташийдиган туянг бор эди-ку? «Сен гумдон қилгансан», деб Шодмонқул аравакашни икки ой қаматтириб қўювдинг...

— Ҳа, — деди Алламурод чол совуққина.

— Шуни мен ўғирлаб, Латтавандан ошириб, Панжакент бозорида сотганман. Ўн беш мингта... Орага оғир ва узоқ давом этган сукунат чўкди. Фақат икки чолнинг ҳансираб нафас олгани эшитиларди.

— Сотган бўлсанг, сотибсан — орадаги ноқулай жимликни бузди Алламурод чол. — У пайтда ким кимнинг ҳақини емади, дейсан. Бошга ташвиш тушганда одам ҳақ билан ноҳақни ажратишга ожизлик қилиб қолади.

— Тўғри айтасан, дўм. Менинг ҳам бошим айланиб қолган эди. Шундай қилмасам, болаларим очликдан ўлиб қоларди. Шу туянг баҳона бирим икки бўлиб, мана шу кунларга етиб келдим. Мен сендан ўла-ўлгунча қарздорман, Алламурод.

— Қўйсангчи бу гапларни. Тўғри қилгансан ўшанда.

— Эй-эй, тўғри қилмай кетайин. Ўшандан буён сени кўрсам, ичимга ўт тушиб, азоб ўтида қовриламан. Олдингда игнанинг устида ўтиргандекман. Хўрлигим келади.

Ҳайитбой оқсоқол белбоғининг учи билан кўз ёшини артди. Худди биров бўққандек овози чиқмай хириллаб қолди. Боши ҳам бўлганидан елка суяклари бўртиб, бир аҳволда ўтирарди.

— Сал тошбағирроқ бўлсанг ҳам яхши одамсан, Алламурод. Йўқ демагин. Мени бу азобдан халос қил. Бўлмаса, икки дунём ҳам куяди...

Алламурод чол индамади. Оқсоқол белидаги тугунни ечиб, дўмнинг кўрпаси остига қистириб қўйди. Кейин яна алланималар ҳақида гаплашишди. Лекин Ҳайитбой чол нималар ҳақида гаплашганини эслай олмайди. Алламурод дўм билан хайрлашгани элас-элас ёдида. Назарида, уйига юриб эмас, учиб келгандек. Дўмнинг дарвозасидан чиқиши билан юраги бўғзига тиқилиб, кўзи ёшланди. Йўл қолиб, адир оша уйига қараб юрди. Чол отасидан койиш эшитган боладек ҳиқиллаб, йиғлаб борарди. Елвагай сурп кўйлагини шалаббо қилган кўз ёшлари барча гуноҳларини юваётгандек эди. Шундагина чол анчадан буён тўйиб-тўйиб йиғлагиси келиб юрганини англади. Уйининг олдига келди-ю, яна қайтиб қирга қараб ўрлади.

Чолнинг юраги ҳаприқарди. Уйга кириги келмай, кечгача адирларда тентираб юрди. Ўртақирда ёнбошлаб ётганда тўйиб-тўйиб ерни ҳидлади. Ердан намиққан хас-хашак ва какра иси келарди. Намозгарда қўлини орқага қилиб, бошини эгганча уйига қайтди. Лекин қалби чексиз кенгликларни, учи қуйруғи йўқ теп-текис далаларни қўмсарди. Чол толиққанини, жуда ҳориганини сезди. Уйга киришни истамай, боғ тўридаги сўрига пўстакнинг ярғоғини солдириб, бошини баланд қилди-да, чалқанча чўзилди. Унинг осмонга тикилгиси, тўйиб-тўйиб тикилгиси келарди. Кекса олма дарахти шохлари орасидан кўриниб турган тиниқ осмон булутсиз ва беғубор эди. Самода қанотларини кенг ёйганча муаллақ сузиб юрган ёлғиз қирғий бирдан пастга шўнғиди-ю, қайтиб кўтарилмади. Чолнинг соддагина мовий кўзлари эса осмонга қадалганча очиқ қолди...

Эртасига чошгоҳда Алламурод дўм товачининг овозидан сакраб ўрнидан туриб кетди.

— Ҳайитбой оқсоқолникига савоби жанозага-а-ў-ў-ў.

Чол кампирига махсисини олиб чиқишни буюрди...

1. Тоғ қишлоқларида қишлоқ Совети раисини дўм ҳам деб аташади.

2. Мусулмон одати бўйича марҳумнинг вафотига йил тўлганда ўрик қайнатиб кишиларга улашилади.

ДЕПУТАТ ВА ҲАЁТ

САЙЛОВЧИЛАР МАМНУН

Ғиждувон районидаги Садриддин Айний номли колхозда шу кунларда 7 та магазин, амбулатория, учта медпункт, иккита алоқа бўлими, иккита нонвойхона, иккита маиший хизмат кўрсатиш уйи ва бошқа маданий-маиший хизмат тармоқлари ишлаб турибди. Бундан икки-уч йил аввал аҳолига савдо, медицина, маданий-маиший хизмат кўрсатиш соҳасида қатор камчиликлар мавжуд эди. Бу ҳақда меҳнаткашлардан колхоз правлениесига, қишлоқ ва район Совети ижроия комитетларига ариза ва шикоятлар тушиб турарди. Ҳозирги кунда меҳнаткашларга хизмат кўрсатиш яхши йўлга қўйилганлиги учун бундай шикоятлар камайиб бормоқда. Бунга аҳолига хизмат кўрсатиш соҳасини қишлоқ Совети депутатлари назорати остига олиш йўли билан эришилди. Армичон қишлоқ Совети депутатлари сайловчиларнинг наказларини бажариш масаласида ҳам янги-янги ташаббуслар билан чиқмоқдалар.

Депутатлар колхозчиларнинг талаб ва истакларини ҳисобга олиб, қишлоқ Совети территориясидаги кичик қишлоқларни тугатиб, кўркам ва обод замонавий посёлкалар бунёд этишни тезлаштиришга эришдилар. Ҳозир майда, тарқоқ, хутор типидаги қишлоқлар ўрнида Урганжи посёлкаси қурилмоқда. Шунингдек, Сеталон, Калбачкон қишлоқлари ҳам ободонлашмоқда. Ўтган йили Садриддин Айний номли колхозда ҳар бири 50 ўринли учта болалар боғча-яслиси, иккита дала шийпони, озиқ-овқат магазини, ҳаммом, икки қаватли меҳмонхона қуриб битказилди. Шу кунларда Абдулла Қаҳҳор ва Димитров номли ўрта мактаблар учун янги бино қурилиши қизғин давом эттирилмоқда. Ғиждувон — Урганжи қишлоқ йўлига асфальт ётқизилди.

Қишлоқ Совети депутатлари меҳнатда шахсий намуна кўрсатмоқдалар. Улар хўжаликнинг энг асосий тармоғи бўлган пахтачиликни ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Ленин, Меҳнат Қизил Байроқ ва «Ҳурмат Белгиси» орденлари соҳиби Аҳмад Сафаров бошлиқ бригада пахтакорлари гектаридан 55 центнердан «оқ олтин» етиштирдилар. Бригада аъзолари ҳосилдорликни 65 центнерга етказиш учун курашмоқдалар. Нарзи Собиров, Раҳмат Ҳақназаров каби депутатлар бошлиқ бригадалар аъзолари ҳам пахтадан мўл ҳосил кўтардилар. Депутатлардан Манзура Наврўзова, Хурсанд Олимова, Ҳанифа Холиқова, Санобар Низомова ва бошқалар мавсумда 9—10 тоннадан пахта тердилар.

Механизация инженери Кором Неъматов раислик қилаётган қишлоқ хўжалиги доимий комиссиясининг фаолиятини алоҳида таъкидлаш лозим. Бу комиссия аъзолари хўжаликда ер-сув ва техникадан, ўғитдан қандай фойдаланилаётганлигини текшириб бормоқда ва йўл қўйилган камчиликларни қишлоқ Совети ижроия комитети мажлисига қўймоқда. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада ривожлантириш учун резервларни ишга солиш тўғрисида тавсиялар бераётир.

Қишлоқ Совети ижроия комитети ва унинг атрофига уюшган депутатлар КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) ва июнь (1983 йил) Пленумлари қарорларини амалга ошира бориб, бутун куч ва имкониятларни ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йили план топшириқларини ошириб бажаришга сафарбар этмоқдалар.

Т. МАҚСУДОВ,
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири, М. И. Ульянова мукофоти лауреати.

Тошкент яқинида «Азимут—Т» деб аталган ер космик алоқа станцияси ишга тушди. Натижада республикамиз пойтахти билан Москва ўртасида ўзига хос космик алоқа «кўприги» ўрнатилди. Станция иши Ер сунъий йўлдошлари ёрдамида бошқариб борилади. Унинг ишга тушиши Марказий телевидение кўрсатувлари ва Бутуниттифоқ радиоэшиттиришларини қабул қилишни, шунингдек телекс ва телефон алоқасини янада яхшилаш имконини беради. Пастдаги суратда «Азимут—Т» космик алоқа станциясини кўриб турибсиз. Юқоридаги суратда эса оператор С. Гебцен билан инженер Т. Цибулевскаянинг телевизион кўрсатув қай йўсинда қабул этилаётганлигини синаш вақти акс эттирилган.

А. Горокрик фотолари (ЎзТАГ).

СТАНЦИЯ ИШГА ТУШДИ

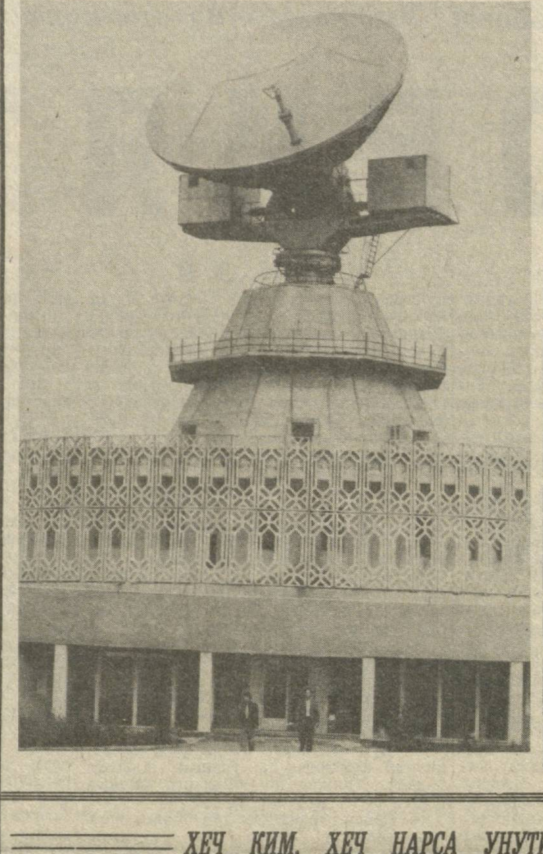

ЯНГИЛИКЛАР 83

ЎЗБЕКИСТОН — МАМЛАКАТГА

● КИЧИК БЎЛСА ҲАМ БАҚУВВАТ. Наманагандаги «Ремдеталь» заводидан жўнатилган контейнерлар темир йўл орқали, сўнгра денгиз ва океанлар орқали олис йўл босиб ўтади. Контейнерларда кранлар бўлиб улар Никарагуага аталган. Ихчам ва қисмларга ажратиладиган кўтарма кранлар ҳажм жиҳатидан кичик ва енгил бўлса-да, уч тоннагача оғирликдаги юкларни кўтара олади. Куба ва Афғонистон, Монголия ва Вьетнам, бошқа кўпгина мамлакатлар қишлоқ хўжалигида фойдаланиш учун ана шу кранларни бажонидил сотиб олмоқда.

● МАМЛАКАТНИНГ ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАРИ УЧУН. Ҳисор тизма тоғлари ён бағирларида геологлар янги мармар конини топдилар. Севаз мармари ранг-баранг бўлиб, бошқа конлардан фарқ қилади. «Кашкадарьямрамор» ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи конни ишга туширишга тайёргарлик кўрмоқда. Қашқадарё мармарига талаб ғоят катта бўлиб, мамлакатнинг кўпгина республикаларидаги 160 та адресга юборилади. Янги қурилишлар келгуси йилдан бошлаб, янги Севаз конидан блоклар ва плиталар ола бошлайди.

(ЎзТАГ).

ЎҚИНГ, ҚИЗИҚ

УЧ КИЛОГРАММЛИ РЕДИСКА

Шолғом ҳақидаги эртакни биласиз: тортиб-тортиб чиқариша олмайди. Чуст районидаги колхозлараро лимонзорда ҳам шунга ўхшаш воқеа рўй берди. Бунда шолғом эмас, оддий редиска эди.

Эрта кўклам лимон дарахтлари орасига редиска экишди. Вақти келиб ундан мўл ҳосил олишди. Лекин шунда битта редиска ерда қолиб кетиб, кеч кузгача ўсган. Уни тортиб олмоқчи бўлишганди бу иш осон кўчмади. Редискани белкурак билан қазиб олишга тўғри келди. Шундай қилиб битта редиска уч килограммдан оғир келди. Аммо у ўзининг таъмини йўқотмабди. Мутахассислар цитрус дарахт илдизининг тупроққа самарали таъсир кўрсатиши, тупроқ сифатининг яхшилиги ҳамда лимонзордаги ҳарорат доим бир хилда турганлиги сабабидан шу ғалати ҳодиса рўй берган, деб айтмоқдалар.

(ЎзТАГ).

ПАХТАЗОР ИЛҲОМЛАРИ

ҲАЁТ СИНОВИДИР БУ

(ҲАШАРЧИ ТАЛАБАЛАРГА БАҒИШЛАЙМАН)

Ойдин хоналарда ҳоким сукунат,
Узун йўлакларда йўқ қадам изи.
Китоб жавонига жиндай қўнди гард,
Кино заллари бўш оқшом, кундузи.
Ёшликнинг тўлқини далага тошди,
Ва меҳнат дарсига чалди қўнғироқ.
Дафтар чизиғидай эгатлар очди
Дала китобини — ҳашарга муштоқ.
Меҳнат қўли билан, қалб қўри билан,
Сиз унга ёзасиз иншони пухта.
Шундай ёзасизки, ҳар дақиқа банд,
То улкан хирмондан қўйгунча нуқта.
Балки филологсиз, балки мусаввир,
Балки шифокорсиз ёки кимёгар,
Қайданам бахт ваъда қилсин тасаввур
Зирапча тилмаса қўлларни агар...
Бугун чеҳрангизга кўчибди қуёш,
Деҳқон қизларининг нусхи урибди.
Бўйингизни этиб ғўзага бўйдош,
Ирода, матонат йўлдош юрибди.
«Жинси» шим ўрнида оддий коржома,
Йигитлик шаънига шаън улаётир.
Тоғни талқон қилган Фарҳодлар —
нима!

Булар чаноқлардан тоғ қалаётир.
Ўрмонга ўт кетган каби ловуллаб,
Бири бирингиздан оласиз шитоб.
Гоҳо ушлаганда белингиз «уҳ»лаб
Кўзларга кўриниб кетади «Штаб».
Кимнинг юзи ёруғ — кўрар ширин туш
Онасин, укасин ё дарсхонасин.
Кимнинг дили хижил, ётади нохуш.
«Подъём» янграганча ўйлаб «тонна»син.
Соғинч изтироби этганда диққат.
Бободеҳқон пешвоз тўсаркан йўлин,
«Баракалло, болам, отангга раҳмат»,
Деганда ёзилар қўмсашдан кўнгли.
Зафар муждасининг саси келароқ,
Чеҳралар гуландом қайтмоқ олдидан,
Қарабсиз, беш бармоқ, олтин беш
чаноқ,
Дўстлашиб қолибди «беш» баҳо билан.
Ҳорманг азизларим, меҳнати ҳалол,
Сиз борсиз, демакки, мўлжал
мукаммал.
Зора ушбу машқим бир мисқол мисол
Сизнинг баҳонгизга қўшолса бир балл!

Гулчеҳра ЖЎРАЕВА.

БОБО ДЕҲҚОНИМ

Қиш чилласи. Қумрилар тап-тап
Ерга қулаб тарракдай қотар.
Муз нурин ҳам кўрсатмас офтоб,
Кўк ва замин қоришиб ётар.
Руҳ сингари, шундай паллада,
Яхоб берар эдинг далада,
Сапчиб тушди жоним, имоним,
Нонинг ҳалол, бобо деҳқоним!
Шаҳар кўчиб чиқди тоғларга,
Гуллар тушди шаҳарга кўчиб.
Хил-хил қушлар бизнинг боғларга
Қайлардандир келдилар учиб.
Ишинг бўлиб на тоғлар билан,
На қушлару на боғлар билан,
Чигит қадар эди имконинг!
Нонинг ҳалол, бобо деҳқоним!
Эй, бесарҳад бешафқат осмон,
Нечун бу пайт қора жолалар!
Лекин деҳқон эмас нотавон,
Унга ётдир дарду нолалар.
Гарчи, ҳозир юмуши ортиқ
Ҳар ғўзага беимкон тортиқ —
Соябондир яктак, чопонинг!
Нонинг ҳалол, бобо деҳқоним!
Жазиранинг ўтли ҳовури

Бўзтўрғайни тортар сояга.
Жон зотининг қуйилар тери —
Лаънат айтар оташ-зиёга,
Лекин ундан сен мамнун фақат,
Кўз яйратар оппоқ салтанат.
Қизинг—деҳқон, деҳқон ўғлонинг,
Нонинг ҳалол, бобо деҳқоним!
Яна... яна... қора булутлар
Азроилдай айланар кўкда.
Тил топишган қузғун, бургутлар,
Нимагадир қасд қилар кўпдан.
Қолдирмайин ерда бир тола,
Йиғиштирмоқ кўнглингда вола,
Қийналади тунлар жон-жонинг,
Нонинг ҳалол, бобо деҳқоним!
Қолиб кетди ҳаммаси ортда,
Юртим, — оппоқ тоғлар диёри.
Минбарларда — буюк бир кентга
Ҳисоб берар халқим сардори.
Ҳали режа... режалар катта.
Бажарамиз — шартдир албатта!
Қора терданоқ бўлган нонинг,
Нонинг ҳалол, Ўзбекистоним!

Азим СУЮН.

СЎНГГИ ДАМ

Далаларнинг ғуборини бағрига
Кетди олиб Турсунойдек санаминг.
Бундай дардли лавҳаларни бу дамда
Эслатмоқнинг ўзи оғир, чаманим...
Адоғига етмай қолдик ўзимиз
Мени ол, деб, мени ол, деб йилтирар
Толаси ҳам вужудга ўт таратиб.
Пахта деган мўъжизани яратиб.
Чунки унинг толаси ҳам бошоқдай
Табаррук бир насибага айланган.
Чунки унинг толаси ҳам ушоқдай
Нигоҳларни тўйдирмакка яралган.
Сўнгги оғир бекат сари йўналдик

Рақамларни оширмоқ ҳам кечар зил.
Не бўлса-да, пахтакорим, ҳашарчим
Яқин қолди биз кутган ёрқин манзил.
Ғалабадек ҳақ бу мўъжиза бугун
Юрак монанд кўсакларда яширин
Ёшу қари изламоқдалар уни
Далаларнинг қўйнидан бирин-бирин.
Пахта учун кураш бу бир улуғ жанг
Зафар учун тушилган буюк сафар.
Бу улуғ жанг майдонидан барчани
Кўргим келар шодмону музаффар!

Мукаррама ҒАФФОРОВА.

ҲЕЧ КИМ, ҲЕЧ НАРСА УНУТИЛМАЙДИ

ҚАҲРАМОН ЖАСОРАТИ

Махаш Балмагамбетов 1914 йилда ҚҚАССР Қораўзак райони, 6-овул Советидаги Охунбобоев номли колхозда туғилган. Днепрда кўрсатган жасорати учун СССР Олий Совети Президиумининг 1944 йил 22 февралдаги Фармонига мувофиқ унга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилган.

Жангчилар тиззаларидан ботқоқ кечиб, туну кун Днепр томон интилишарди. Улар душманни тор-мор қилиш учун ҳар қандай қийинчиликка чидашга тайёр эдилар. Улар Украина ерларида чекинаётганларида албатта бу ерга қайтишга қасамёд қилган эдилар.

Улар мовий Днепр томонга Сталинграддан Донбасс орқали, гитлерчилар кулини кўкка совурган қишлоқ ва шаҳарлар орқали жанг билан боришмоқда эди. Гвардиячи сержант Махаш Балмагамбетов хизмат қилган 73-ўқчи Сталинград дивизиясининг алоҳида ўқчи батальони зарбдор группада тўхтовсиз жанг қиларди.

Жанг шароитида командир устозгина эмас, ғамхўр, меҳрибон бўлиши керак. М. Балмагамбетов жангчилар учун худди ана шундай эди.

Кечга яқин батальон Днепрнинг чап қирғоғига етиб келди. Фашистлар бу ерда темир-бетондан мудофаа иншоотлари қуриб, Совет Армияси ҳужумини шу ерда тўхтатишга умид боғлаган эди.

Взвод командири кичик командирларни чақириб, улар билан маслаҳатлашиб олди. М. Балмагамбетов дам олиб ўтирган жангчилар олдига келиб, деди:

— Днепрни бугун тунда кечиб ўтиш тўғрисида топшириқ беришди. Взводимиз биринчи бўлиб кечувни бошлайди.

Бўлинма жангчилари олдига дивизия сиёсий бўлими бошлиғи подполковник Воронов келди. У кичик командир гвардиячи сержант Балмагамбетовни жасур жангчи сифатида биларди.

— Бу сафар, ўртоқ сержант қаттиқ жанг бўлади, — деди Воронов.

— Ўртоқ подполковник, бу биринчи марта эмас, — деб жавоб берди бўлинма командири. — Гитлерчиларга қирон келтирамиз.

Тун. Ёмғир томчиламоқда. Дарё мавжланади, тўлқинлар қирғоққа урилиб шалоплайди. Батальон жангчилари қайиқларни сувга туширмоқда. Душман томонидан онда-сонда ҳавога ёритувчи ракеталар отилмоқда. Мана қайиқ ва соллар рўпарадаги қирғоққа қараб суза бошладилар. Тез орада Балмагамбетов бўлинмаси ҳаммадан олдинга ўтиб олди. Командирнинг ўзи сузувчиларга буйруқ бериш билан бирга эшкак эшиб, жангчиларга ёрдам берарди.

Гитлерчилар навбатдаги ракетани осмонга отдилар. Ҳамма ёқ бир зум ёришди. Душман қайиқ ва солларда сузиб келаётган жангчиларимизни сезиб қолиб, шиддатли ўт очди. Қайиқлар зўрбазўр қирғоққа етиб келди. Биринчи бўлиб бўлинма командири қирғоққа сакраб тушди ва жангчиларни йўлга бошлади. Улар ўқ тегмайдиган пана жойга ўтиб олишди. Командир солдатларга душманнинг ўт очиш нуқталарини йўқ қилишни буюрди. Жангчилар эмаклаб олға интила бошладилар. Навбатдаги ракета отилиши билан жангчилар жойларида қимирламай ётардилар. Улар дотлар жойлашган ерларни аниқ кўриб олдилар. Душман плацдармни эгаллаган кучларимизни улоқтириб ташлаш учун янги-янги кучларни жангга ташлади. Чап қирғоқдан артиллериямиз душман мудофаасининг ичкарисига зарба берарди. Жанг шиддати ошди. Душман бутун куч ва имкониятларини ишга солиб, қаттиқ қаршилик кўрсатарди. Ана шу вақтда 73-Сталинград дивизиясининг бошқа полклари Днепрнинг бошқа жойларидан кечиб ўтиб, фашистларни сиқиб кела бошладилар. Гитлерчилар қуршовда қолишдан қўрқиб чекинишга мажбур бўлдилар. Кучли зарба билан душман соҳилдан анча нарига улоқтириб ташланди.

Ана шу жангда Махаш учта пулемёт нуқтасини йўқ қилгач, қисмини ҳужумга кўтарди. Махашнинг ўзи ҳам босқинчилар устига шердек ташланди. У душманга қирон келтирар, жангчилар оғир аҳволга тушган ерда пайдо бўлиб, уларга мадад берарди. СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ Днепр дарёсидан ўтишдаги жасорати учун Махаш Балмагамбетовга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди.

Ана шу уруш суронлари тугагандан буён кўп вақт ўтди. Лекин Махаш Балмагамбетов каби украин тупроғида мардонавор курашган қаҳрамонлар жасорати ҳеч қачон унутилмайди.

И. КОКОШКИН,
уруш ветерани, Ровно шаҳри.

ҚИШКИ ПОЛИЗЛАР УЧУН

Жиззах областидаги «Коммунизм» совхозида ишга тушган янги теплица ғалати бир вазифани бажаради. Бу ердаги сабзавот теплица шароитларига яхши мослашган энг яхши нав уруғлар олиш учун етиштирилади.

Ҳозир икки гектарли кузги полизга помидор кўчатлари ўтказилмоқда. Уларнинг уруғи апрелдаёқ етилади. Меваларни совхоз консерва цехида ишловдан ўтказиш, помидор этидан эса паста тайёрлашда фойдаланиш мўлжалланади.

(ЎзТАГ).

СПОРТ

СОВРИНЛАР ВА УРИНЛАР

● ШАХМАТ. Лондонда тож даъвогарлари ўртасида ўтказилаётган ярим финал баҳсларида совет гроссмейстерлари муваффақиятли дона сурмоқдалар. Василий Смислов билан Золтан Рибли ўртасида ўтказилган еттинчи партия кечиктирилган эди. Совет шахматчиси В. Смисловнинг қўли баланд эканлигини сезган З. Рибли ўйинни давом эттирмай, мағлубиятни тан олишга мажбур бўлди. Бу билан В. Смислов 4,5:2,5 ҳисобида мавқеини мустаҳкамлади. Дастлабки учрашувда имкониятни бой берган бокулик Г. Каспаров кейинги тўрт партия мобайнида очколарни баҳам кўрди. У В. Корчной билан олтинчи учрашувдан кейин ўзини ўнглаб олди. Ғалабадан руҳланган ёш гроссмейстер еттинчи партиянинг 46-юришида яна бир бор ғалабага эришиб, рақиби В. Корчнойдан умумҳисобда (4:3) олдинга ўтди.

● ГИМНАСТИКА. Андижонда спорт гимнастикаси бўйича «Спартак» кўнгилли спорт жамияти республика Совети биринчилиги учун мусобақа ўтказилди. Қизлар ўртасида фарғоналик А. Баранова муваффақият қозонди. Республика мактаб ўқувчилари терма командаси аъзоси Т. Брянцева спорт мастерлигига номзодлар ўртасида ғалабага эришди. Умумкоманда ҳисобида тошкентлик спартакчилар зафар қучдилар. Йигитлар орасида эса андижонлик гимнастикачилар биринчи ўринни олишди.

Редактор ўринбосари
Б. ЮСУПОВ.

РЕКЛАМА ✻ ЭЪЛОНЛАР

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА
29 ДЕКАБРЬ — 8 ЯНВАРЬ КУНЛАРИ
мактаб ўқувчиларининг қишки каникул кунларида

«ҚОРБОБО МЎЪЖИЗАСИ»

ЯНГИ ЙИЛ ЭРТАК ТОМОШАЛАРИ
ҚАТНАШАДИЛАР:

«АРЛЕКИНО» оригинал жанр театри
Бадиий раҳбар — А. Акишин.
«ДРУЖБА» ЦИРК КОЛЛЕКТИВИ.
Бадиий раҳбар — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ф. Шарикбоев.
ЦИРК, ЭСТРАДА ВА КИНО АРТИСТЛАРИ.
Постановкачи-режиссёр — Бутуниттифоқ оммавий томошалар ва театрлаштирилган байрамлар фестивалининг лауреати — В. Болотин.

Томошалар 29, 30 декабрда соат 13.00, 15.00 да; 31 декабрда соат 13.00 да; 1 январда соат 15.00 да; 2, 3, 4, 5, 6, 8 январда соат 11.00, 13.00, 15.00 да бошланади.

Кассалар ҳар куни соат 14.00 дан 19.00 гача ишлайди. 1 декабрдан бошлаб кассалар соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

Билетлар «ЮБИЛЕЙ» Марказий спорт зали кассаларида сотилади.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

Қуйидаги телефонлар бўйича справкалар олиш мумкин: касса — 46—03—13, 46—70—31, администратор — 46—07—53, 46—68—77.

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ 1981 ЙИЛ 2 ОКТЯБРДАГИ «ГРАЖДАНЛАРГА ТЕГИШЛИ БЎЛГАН МОЛ-МУЛКЛАРНИНГ ДАВЛАТ МАЖБУРИЙ СТРАХОВАНИЕСИ ТЎҒРИСИДА» ФАРМОНИГА БИНОАН.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕ ОРГАНЛАРИ
1984 ЙИЛНИНГ 1 ЯНВАРИДАН БОШЛАБ ГРАЖДАНЛАРНИНГ ХЎЖАЛИКЛАРИДАГИ МОЛ-МУЛКЛАР ҲИСОБИНИ ЎТКАЗАДИ.

Гражданларга тегишли бўлган қуйидаги мол-мулклар ҳисобга олинади: бинолар, 6 ойликдан бошлаб йирик шохли қорамол, 1 ёшлигидан бошлаб от ва туялар.

Мол-мулкларнинг мажбурий страхованиеси бўйича тўловларни Госстрах инспекцияси ҳисоблагач страхованиечига тўлаши лозим бўлган тўлов пули ёзилган страхование гувоҳномаси берилади. Шундан кейин страхованиечилар Госстрах ҳисобига пул ўтказишлари мажбурийдир.

ТЎЛОВЛАР 1984 ЙИЛНИНГ 1 МАЙ ВА 1 СЕНТЯБРИДАН КЕЧИКТИРИЛМАГАН ҲОЛДА 50 ПРОЦЕНТДАН ТЎЛАНАДИ.

Қишлоқ жойларида истиқомат қилувчи гражданлар страхование тўловларини Халқ депутатлари қишлоқ Советларига, шаҳарда истиқомат қилувчи гражданлар эса СССР Давлат банкининг муассасаларига, турар жойлар атрофидаги омонат кассаларига, давлат страхованиеси инспекциясининг инспекторлари ва страхование агентларига тўлайдилар. Ҳам қишлоқ, ҳам шаҳарда истиқомат қилувчи гражданлар страхование тўловларини Госстрах инспекцияси ҳисобига, СССР Давлат банки муассасасига почта орқали юборишлари ҳам мумкин.

Белгиланган муддатда тўлаб қўйилмаган страхование тўловларига ҳар бир ўтказиб юборилган кун учун 0,1 процент миқдорида пения ундириб олинади.

ГРАЖДАНЛАР! Мажбурий страхование тўловларини белгиланган муддатларда тўлаб қўйингиз, қарзларнинг кўпайишига йўл қўймангиз.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕСИ БОШ БОШҚАРМАСИ

АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙ НОМЛИ ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
Олий ўқув юртларига кирувчиларни кириш имтиҳонларини топширишга тайёрлайдиган
6 ОЙЛИК ПУЛЛИК КУРСЛАРГА
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
МУРОЖААТ УЧУН АДРЕСЛАР:
ТОШКЕНТ ШАҲРИ, Навоий кўчаси, 13-уй, 2-корпус, 3-қават, 65-хона.
ЧИРЧИҚ ШАҲРИ, Ломоносов кўчаси, 1-уй.
ОЛМАЛИҚ ШАҲРИ, Ленин кўчаси, 53-уй.
АНГРЕН ШАҲРИ, 5—П, институт филиали.
НАВОИЙ ШАҲРИ, Южная кўчаси, 27-уй.
ЖИЗЗАХ ШАҲРИ, микрорайон, 2 «а»-уй, марказ.
НАВОИЙ ОБЛАСТЬ УЧҚУДУҚ ШАҲРИ, 11-микрорайон.
ЗАРАФШОН ШАҲРИ, институт филиали.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
ЎСИМЛИКЛАР ЭКСПЕРИМЕНТАЛ БИОЛОГИЯСИ ИНСТИТУТИ
лабораториялар бўйича ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
Катта илмий ходим (биология фанлари кандидати) ва **кичик илмий ходим** — тупроқ ҳосилдорлигини оширишнинг биологик асослари;
кичик илмий ходим: физиологик актив бирикмалар (гербицидлар билан ишлаш учун).
КОНКУРС МУДДАТИ — 17 ДЕКАБРГАЧА.
Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700125, Тошкент шаҳри, Ф. Хўжаев кўчаси, 28-уй. Телефон 62-58-21.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 8/XII да **Риголетто**, 9/XII да **Севгига севги билан**, 10/XII да **Флория Тоска**.
ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 8/XII да **Нодирабегим**, 9/XII да **Келинлар қўзғолони**, 10/XII да **Олтин девор**.
МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 10/XII да **Мангулик** (16.00).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «ЦИРК ЮЛДУЗЛАРИ» «СУВ ЖОЗИБАСИ» АТТРАКЦИОНИ (19.30).

Ўзбекистон ССР Геология министрлиги қошидаги Нефть ва газ конлари геологияси ва қидириш институти коллективи шу институтнинг катта илмий ходими, геология-минералогия фанлари кандидати Н. Х. Нурмуҳамедовга отаси
Холмамат НУРМУҲАМЕДОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Телевидение

8 ДЕКАБРЬ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Горничилар қаердасиз. 10.25 — Ўлим архиви. Бадиий фильм. 3-серия. 12.05 — Саёҳатчилар клуби. 13.05 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.50 — Союзлар уйининг Колонна залида ўсмирлар учун музикали кўрсатув. 18.15 — Шахмат мактаби. 18.45 — Миллионлар ленинча университети. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Халқ куйлари. 19.45 — Ўлим архиви. Бадиий фильм 4-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли экран. 23.00 — Дунё воқеалари. 23.15 — Балет артистларининг концерти.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 — Табиатшунослик. 9.55 — Коинот пароли. 10.05 ва 13.35 — Испан тили. 10.55 — Онамларнинг мактаби. 11.25 — Дарё оқади. 11.35 ва 12.45 — Н. А. Некрасов лирикаси. 12.05 — Физика. 13.05 — Тарих. 14.05 — Бил ва уддала. 14.45 — Уйланиш. Бадиий фильм. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Қадимий куйлар квартети Ф. Э. Бах асарларидан сюита ижро этади. 19.00 — Коллектив нимага қодир. 19.35 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 — Фильм-концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Биография факти. Бадиий фильм. 23.15 — Ҳаво шари ихтиро этилиши тарихи ҳақида.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — География. 12.00 — Болалар учун концерт. 12.30 — Зоология. 13.00 — Агар бахтли бўлишни истасанг. Бадиий фильм. 17.55 — Сўз кетидан сўз келар. 18.15 — Илм ва амалиёт ҳамкорлиги. 18.45 — Кинокамера фош этади. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Санъат усталари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Санъат усталари (эшиттиришнинг давоми). 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Ватангадолар. Бадиий фильм. 2-серия. 24.00 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II 9.00 — 16.30 — МОСКВА-II. 18.00 — Телефильм. 18.20 — Ёшлик. 18.50 — Соялар чошгоҳда ғойиб бўлади. Бадиий фильм. 4-серия. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Реклама. 20.35 — Ғалла бойлигимиз. 20.55 — Оқ уйимга ташриф буюр. 21.30 — МОСКВА-II.

9 ДЕКАБРЬ, ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Қувноқ стартлар. 10.05 — Ўлим архиви. Бадиий фильм. 4-серия. 11.50 — Магадан область бадиий коллективларининг чиқиши. 12.15 — Ҳужжатли фильм. 12.45 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.15 — Концерт. 16.40 — Рус тили. 17.15 — Подмосковье қишлоғининг бугуни ва эртанги куни. 17.45 — Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси болалар Катта хори фольклор рақс группасининг чиқиши. 18.15 — Латвия ССР халқ рассоми Рудольф Хеймрат. 18.45 — Стадион ҳамма учун. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фан ва турмуш. 20.00 — Ўлим архиви. Бадиий фильм. 5-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Нима, Қаерда, Қачон? 23.35 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.40 — Тарих. 10.00 ва 13.35 — Инглиз тили. 10.30 — Илмий-оммабоп фильм. 11.05 — Физика. 11.35 — А. С. Пушкин. Дубровский. 12.05 — Умумий биология. 13.10 — Сен қонунни биласанми? 14.25 — Тарих. 14.55 — Билимимиз — қудратимиз. 15.40 — Совет тасвирий санъати. 16.10 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Коллектив нимага қодир. 19.15 — Концерт. 20.45 — Инсон ва қонун. 21.15 — Г. Венявскийнинг скрипка миниатюраларини Грузия ССРда хизмат кўрсатган артист И. Политковский ижро этади. 21.30 — Время. 22.05 — Театр афишаси олдида. 23.15 — Ҳужжатли фильм.

ТОШКЕНТ-I. 18.05 — Фильм-концерт. 18.30 — Фан уфқлари. 19.00 — Халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ноз-неъмат бунёдкори. 20.00 — Ўзбекистон ССР Рассомлар союзининг кўргазма зали. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Эртага премьера. 23.45 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.15 — МОСКВА-II. 18.10 — Юлдузча. 18.55 — Соялар чошгоҳда ғойиб бўлади. Бадиий фильм. 5-серия. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Классик куй саҳифалари. 20.50 — Оқ этюд. Телефильм. 21.00 — МОСКВА-II.

Радио

8 ДЕКАБРЬ, ПАЙШАНБА

I-ПРОГРАММА. 8.30 — Халқ қўшиқлари. 9.30 — Концерт. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Малши. 14.00 — Ҳар бир соат ғанимат. 18.15 — Халқаро аҳвол кундалиги. 18.30 — Оркестр куйлари. 19.25 — Юность Узбекистана. 21.00 — Халқаро ҳаётнинг актуал масалалари. 21.10 — Ўзбекистон ёзувчиларининг янги асарлари. 21.30 — Концерт. 22.30 — Область филармониялари артистлари концерти.

БИЗНИНГ АДРЕС:
700000, Тошкент-П.
Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР